БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 111 (18.588). • Якшанба, 1983 йил 15 май • Баҳоси 3 тийин.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

СССР Олий Советини чақириш тўғрисида

СССР Олий Совети Президиуми ҚАРОР ҚИЛАДИ:

Унинчи чақириқ Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Советининг саккизинчи сессияси 1983 йил 16 июнда Москва шаҳрида чақирилсин.

СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. КУЗНЕЦОВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль. 1983 йил 14 май.

БОЛАЛАР КИНОСИ БАЙРАМИ

Кўп йиллардан буён май кунларида Тошкент дунёрида халқаро, Бутуниттифоқ, республика кино байрамлари ўтказилмоқда. Ўзбекистон пойтахти 14 май куни болалар фильми Бутуниттифоқ ҳафталиги эстафетасини Минскдан қабул қилди, кейин эса уни қардош Қозоғистон пойтахтига топширади.

Шу кунларда экран болалар учун хизмат қилмоқда, мамлакатимизда барча яхши нарсалар болаларга бериб қўйилган. Кино юксак санъати болаларни жонажон диёрни севишга, халқнинг содиқ фарзандлари бўлиб ўсиб етишишга ўргатади.

В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ пионер ташкилоти тузилган кунга бағишланган Тошкентдаги болалар кино байрами «Биз ленинча дўстлик билан кучлимиз!» деган шиор остида ўтмоқда. Бу байрамда барча қардош республикалардан келган ўнлаб кинематография арбоблари қатнашмоқда. Ўз ижодини болаларга бағишлаган кўпгина кино усталари Тошкент экранига ўзларининг янги лентапарини олиб келишган. Кино ҳафталигини очиш тантанали кунида болалар пионер отряди ҳаёти тўғрисида ҳикоя қилувчи «Бўлишни ваъда қиламан» фильмини (режиссёр В. Максаков) кўрдилар. Тошкент, Чирчиқ, Самарқанд, Бухоро, Ангрен шаҳарларининг ёш томошабинлари «Меҳрибон рицарь Айвенго ҳақида қисса», «Етти нафар солдатча», «Унутилган дўст — Лома», «Мардликни тарбиялаш» премьераларини ва бошқа бадиий, мультипликацион, илмий-оммабоп лентапарни кўрадилар. Байрам афишаларида ёш томошабинларнинг бир неча авлодлари муҳаббатига сазовор бўлган ва ўтган йилларда яратилган фильмлар ҳам бор. Ўзбекистон киностудияси саккизта бадиий ва ўттизга яқин мультипликацион фильмни тақдим этди.

Бутуниттифоқ болалар фильми ҳафталигини ўтказувчи ташкилот комитетининг раиси, Ўзбекистон ССР Кинематография давлат комитети раисининг ўринбосари Қ. Эргашев байрам қатнашчиларини самимий табриклади.

Ерқин фестиваль бошланди. Баҳорги Тошкент, республика шаҳар ва қишлоқлари ўз куйлари ва гулларини шу фестивалга туҳфа қилади.

(ЎзТАГ).

БРИГАДИР

Сиз суратда кўриб турган кенг яғринли, дўнг пешонали, кўзларидан нур сочиб турган, чеҳраси очиқ бу қурувчи йигит—Исмоил Ҳабибовни бухороликлар яхши билишади. 20-қурилиш трестининг илғор бинокори, бир беш йилликда икки беш йиллик шахсий планларини бажариш ҳаракатини бошлаб берган ўн беш ташаббускорнинг бири. У бошлиқ бригада ҳар йили элдошларига ўнлаб уй-жойлар, қатор маданий-маиший иншоотлар тиклаб беряпти. Бригадирнинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлгани боиси ҳам шунда. Моҳир қурувчи мактабида чиниққан кўпгина ёшлар эндиликда мустақил бригадаларни бошқармоқда, прораб, мастер бўлиб ишлашмоқда. Улар ўз устозидан касб маҳоратию мураббийликнигина эмас, балки юксак ташкилотчилик фазилатини ҳам астойдил ўрганиб боришяпти.

Шуни мамнуният билан қайд этиш керакки, бундай бригада бошлиқлари республикамиз меҳнат коллективларида оз эмас! Наманагандаги 6-автокорхона ҳайдовчилар бригадаси бошлиғи Маматхон Холмирзаев, Сирдарё область Ховос районидаги «Иваново» совхози картошкачилик бригадаси етакчиси Абдусамад Бошодиев, Сурхондарё область Қумқўрғон районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг пахтачилик бригадаси сардори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳасан Мухторов ўртоқлар шундай кишилар жумласидандир. Улар бошлиқ коллективларда ўртоқларча ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам асосида биргаликда қилинаётган меҳнат давлат, жамоат манфаатлари ва шахсий манфаатлар бирлигини таъминлабгина қолмасдан коллективнинг ҳар бир аъзосида чуқур масъулият ҳиссини ҳам қарор топтириб бормоқда.

Дарвоқе, СССР касаба союзлари XVII съездида таъкидланганидек, яхши уюштирилган, самарали, таъбир жоиз бўлса, ақл-идрок билан ишлайдиган меҳнат коллективи — ишчиларда бошқарувчилик кўникмаларини ривожлантиришнинг ҳақиқий мактаби ва ҳар қандай ижодий ташаббус учун тажриба лабораториясидир.

Бригадир бўлиш оғир, масъулият талаб, айни пайтда шарафли вазифа ҳам. Ишдаги ютуқлар, коллектив якдиллиги, қийинчиликларни енгиб ўтиш шарафи кўпинча унинг маҳоратига, меҳнатга ва ўртоқларига бўлган муносабатига боғлиқ. Айниқса, қуйи звено бошлиқларининг роли меҳнатни ташкил қилиш ва унга ҳақ тўлашда рағбатлантиришнинг янги усули — бригада пудрати методига ўтиб ишлашда беқиёс ошиб бормоқда. Қувончлиси шундаки, уларнинг сафини эндиликда тажрибали, тадбиркор, баобрў кишилар — мутахассислар, илғор ишчилар тўлдириб боряпти. Уларнинг ҳар бири бугунги кунда иқтисод ва тежамкорлик моҳиятини чуқур тушунмасдан, замонавий фан-техника янгиликларини ҳаётга кенг жорий этмасдан ва ниҳоят ўз ўртоқлари олдида шахсий ибрат кўрсатмасдан туриб коллектив ишини аниқ, пухта ташкил этиш сира-сира мумкин эмаслигини яхши билади. Зеро, юксак ташкилотчи ва моҳир тарбиячи деган тушунчалар бир-бирига уйғун, ҳамоҳангдир.

Меҳнатни ташкил этишда шошма-шошарлик ва дабдабабозлик қилмасдан, унинг илғор усулларидан оқилона фойдаланаётган бригада бошлиқларигина ўз вазифаларини муваффақиятли бажармоқдалар. Айни пайтда бунинг акси ҳам бўляпти. Масалан, республика Меҳнат давлат комитети йилнинг ўтган бир кварталида бажарилган ишлар якунини таҳлил қилиб, қатор коллективларда нарядсиз система сусткашлик билан жорий этилаётганлигини қайд қилди. Хўжаликларнинг айрим раҳбарлари меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг янги формаси муҳимлигига етарлича баҳо бермаётганликлари бунинг асосий сабабидир. Жойлардаги партия, касаба союз, қишлоқ хўжалик органлари тушунтириш ишларини етарлича олиб бормаяптилар, илғор хўжаликларнинг тажрибасини ўрганиш ва жорий этишни суст ташкил этмоқдалар. Баъзи корхоналарда бригада усулида ишлаб, белгиланган айрим топшириқлар бажарилмагач, «янги техникани ўзлаштириш планлари уддаланмади» деган ўринсиз баҳона билан кишилар тегишли мукофот имтиёзларидан маҳрум этиляпти. Ҳолбуки, бундай «услуб»нинг ҳам ишга фойда келтириши амри маҳол.

Меҳнатни бригада усулида комплекс ташкил этишга умумкорхона лойиҳасига кўра олдиндан таркиб топган, корхонанинг ҳамма иш жараёнларини қайта шакллантиришга ёрдам берган ва тармоқ талабларини тўла инобатга олишга имкон берувчи махсус стандартларгина кўмаклашиши мумкин. Бундай тажриба бир қатор илғор корхоналарда кўпдан буён бор ва у шубҳасиз, яхши самаралар беряпти. «Самаркандхимстрой» бирлашмаси қурувчиси Б. Халимов редакцияга йўллаган хатида шундай ёзади: «Биз ҳар куни эрталаб бажарилажак ишларимизни тақсимлаб улгурмасимиздан» бунисини қўятуринг», «унисини бошланг» деган янги кўрсатма оламиз. Пировардида, асаббузарлик бошланади...» Табиийки, бундай шароитда коллектив иши самарадорлигини таъминлаш бригадир учун анча қимматга тушади.

Ҳолбуки, яқиндагина матбуотда эълон қилиниб, бугунги кунда мамлакат бўйича қизғин муҳокама этилаётган «Меҳнат коллективлари ва уларнинг корхоналар, муассасалар, ташкилотларни бошқаришдаги ролини ошириш тўғрисида СССР Қонуни «лойиҳасида айтилганидек «ҲАР БИР МЕҲНАТКАШ КОРХОНАДА ЎЗИНИ ХЎЖАЙИН ДЕБ ВА БУТУН МАМЛАКАТНИНГ НАМОЁНДАСИ ДЕБ ҲИС ЭТИШИ КЕРАК». Ана шу ленинча қоиданинг рўёби йўлида корхона раҳбарлари, касаба союз ташкилотлари бригада бошлиқларига бўлган бундай муносабатни кескин ўзгартириб, уларнинг ишлаб чиқаришдаги мустақиллигини қўллаб-қувватлашлари лозим.

Бунда хўжалик ҳисоби методидан кенгроқ фойдаланиш керак бўлади, албатта. Акс ҳолда, коллективда масъулият ҳисси йўқолиб, бажарилган иш устидан назорат ўрнатиш бўшашиб қолади. Тошкент область Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхознинг Х. Дадашев бошлиқ бригадасида худди шундай ҳол рўй берди.

Меҳнатни ташкил этишнинг такомиллашган усулларини эндигина ўзлаштираётган ёш бригада бошлиқларига дастлабки кезлар жуда оғир кечиши, шубҳасиз. Шу боиски, республикамиз енгил саноат корхоналарида тажрибали, тадбиркор бригада бошлиқлари улар ҳақида ғамхўрлик қилиб, яхши натижаларга эришмоқдалар. Бригада бошлиқлари лавозимига кўплаб сараланган ёш коммунистлар кўтарилмоқда. Улар коллектив ишида онгли интизом ва юксак уюшқоқликни таъминлашда, оммавий техника ижодкорлиги— ишлаб чиқаришни интенсивлашда, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришда, ижтимоий меҳнат унумдорлигини ўстиришда, пировардида, партия талабларини халққа етказишда ташаббускорлик кўрсатмоқдалар. Қатор корхоналарда хўжалик раҳбарларининг ёш бригадирлар билан тез-тез учрашувлар, суҳбатлар ўтказиб туриш тажрибаси одат тусини олмоқда. Бундай учрашув ва суҳбатларда ишлаб чиқаришни ташкил этиш, коллектив аъзоларини тарбиялаш борасидаги энг муҳим вазифалар ижобий ҳал этиляпти. Шунинг учун ҳам бригадир қадрлар тайёрлаш масаласи ҳамма жойда партия, совет касаба союз ва комсомол ташкилотларининг доимий эътиборида турмоғи керак.

Бригададаги ҳар бир киши меҳнатининг салмоғи умумий иш самараси билан ўлчанади. Уни тўғри ташкил этиш интизомни мустаҳкамлашга, кишилар малакасини оширишга, ташаббусларни рағбатлантиришга хизмат қилади. Шу билан бирга, туғилаётган ташаббуслар, таклиф ва истаклар коллектив эътиборидан четда қолиб кетмаслиги, цех ва корхонада илғорларнинг касб маҳоратидан, самарали ишлашга бўлган иштиёқидан ҳамма хабардор бўлиши учун бригадалараро ички социалистик мусобақанинг ривожига ҳам кенг аҳамият берилмоғи керак. Токи, эркин, озод, ижодий меҳнат кишисининг умум ишига бўлган жонкуярлиги, садоқати, билим ва малакаси тегишлича рағбат олсин, уни янги-янги ташаббусларга чорлаб турсин.

Бригада бошлиғи — коллектив аъзоларининг ғайратини ҳар томонлама оширишда уларни комплекс равишда ғоявий-сиёсий, меҳнатсеварлик, ахлоқий ва ҳуқуқий тарбиялашда, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракатини ривожлантиришда, коллективда соғлом маънавий-психологик иқлимни таъминлашда асосий роль ўйновчи шахс. У—коллектив аъзоларини совет ватанпарварлиги, социалистик интернационализми руҳида, қонунларга риоя этиш ва социалистик жамият қоидаларини ҳурмат қилиш, халқ мулкини асраб-авайлаш, ичкиликбозликка, безориликка, юлғичликка нисбатан ҳамда коммунистик ахлоққа зид бошқа ҳодисаларга нисбатан муросасизлик руҳида тарбиялаш чораларини кўрувчи ташкилотчи раҳбар. У бошлиқ коллектив давлат, жамоат корхонасида, муассасада, колхозда ва бошқа кооператив ташкилотларда биргаликда меҳнат қилаётган барча ходимларнинг бирлашмасидир. Бу бирлашма — партия ташкилотлари раҳбарлигида мамлакат ижтимоий тузумини, социалистик турмуш тарзини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга қаратилган иқтисодий, социал ва сиёсий вазифаларни изчил бажариб боради. Бу бирлашма — ишлаб чиқариш, жамоат ва давлат ҳаётида, корхоналар, муассасалар, ташкилотларни бошқаришда меҳнаткашларнинг актив иштирок этишига кўмаклашади.

Унинг сардори — бригада бошлиғи кишиларни юксак эътиқод йўлидаги курашда фаолликка даъват этиб, уларга куч-ғайрат бағишлайди, қалбига ишонч ва қатъият уруғини сочади. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов уқтирганидек, ЎЗ ЭЪТИҚОДИ УЧУН ФАОЛ КУРАШИШ—КИШИЛАРДА ЯНГИ-ЯНГИ КУЧЛАР ПАЙДО ҚИЛИШ, УЛАР ҚАЛБИДА ИШОНЧ ВА ҚАТЪИЯТ ОЛОВИНИ ЁҚИШ ВА УЛАРНИ ЎЗ КЕТИДАН ЭРГАШТИРИБ БОРИШДИР.

Шу боисдан ҳам бригадир иш фаолиятида ҳамиша ва ҳар жойда партия ташкилотлари ёрдамига суянади. Чунки, қуйи коллектив раҳбарлари ўртасида партиявий қатламни мустаҳкамлаш, партия группалари жанговарлигини ошириб бориш, бригада партия ташкилотчилари фаолиятини янада активлаштириш партия ташкилотларининг бурчидир. Ҳар бир коммунист КПСС XXVI съезди қарорлари ва ўн биринчи беш йиллик планларининг муваффақиятли бажарилиши учун кишиларнинг ишлаб чиқаришдаги, ижтимоий ҳаётдаги авангардлик ролини оширишга, бригада бошлиқларига ҳар тарафлама кўмак беришга ва ниҳоят уларни муттасил қўллаб-қувватлаб туришга даъват этилган.

ТАШКИЛОТЧИЛИК ВА СИЁСИЙ ИШЛАР САВИЯСИНИ ОШИРАЙЛИК

БУХОРО. 14 май. (ЎзТАГ). Бугун Бухоро область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум иштирокчилари КПСС XXVI съезди қарорларини бажариш юзасидан Бухоро область партия комитетининг ташкилотчилик ва сиёсий ишлари тўғрисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарори ва область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида область партия комитетининг биринчи секретари А. К. Каримовнинг докладини тингладилар.

Музокараларда сўзга чиққан Бухоро шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари Ю. Н. Кочнев, 163-қурилиш тресги партия комитетининг секретари Б. Комилов, Ғиждувон район партия комитетининг биринчи секретари С. К. Раҳимов, Қоракўл район партия комитетининг биринчи секретари И. М. Барноев, Олот районидаги Крупская номли колхоз раиси М. Рўзиева, Газли район ижроия комитетининг раиси А. Ғуломов, «Ромитан» совхози маккажўхорикорлик бригадасининг бошлиғи О. Назарова, Свердлов районидаги «Авангард» ғаллачилик-чорвачилик совхозининг директори Р. Очилов, Бухоро пахта тозалаш заводининг ишчиси О. В. Мельникова ўз нутқларида область партия ташкилоти партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети 1982 йилги май ва ноябрь Пленумларининг қарорларини амалга ошира бориб, хўжаликка раҳбарлик услуби ва методларини такомиллаштираётганлиги, коммунистларни, барча меҳнаткашларни областни иқтисодий ва социал ривожлантириш планини амалга оширишга сафарбар қилаётганлигини уқтириб ўтдилар.

Саноат корхоналари, транспорт, қурилиш ва алоқа ташкилотлари, колхозлар ва совхозлар коллективлари, ишлаб чиқаришда йил сайин юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Меҳнатда илғор усуллар жорий этилганлиги, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизоми мустаҳкамланганлиги туфайли шу беш йилликнинг икки йили мобайнида саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми ўсди. Пландан ташқари 39 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Бухоро деҳқонлари ўтган йилда «оқ олтин»дан мўл ҳосил топшириб, Ватанни қувонтирдилар. Давлатга 500 минг тоннадан кўп пахта сотилди. Қишлоқ хўжалиги бошқа тармоқларининг меҳнаткашлари ҳам СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини фидокорона меҳнат қилиш билан нишонладилар. Чорвачиликда ҳам ижобий ўзгаришлар бўлмоқда.

Область экономикасини ривожлантиришда қўлга киритилган ютуқлар, деб таъкидлашди сўзга чиққан кишилар, — бу партия қарорлари, Озиқ-овқат программаси изчил амалга оширилаётганлигининг, фабрикалар ва заводлар ишчилари, дала ва фермалар меҳнаткашлари илҳомбахш меҳнатининг натижасидир. Бу партия ташкилотлари, совет ва хўжалик органлари, касаба союзлар ва комсомол олиб бораётган катта ташкилотчилик ва сиёсий ишлар самарасидир.

Пленум қатнашчилари қилинган ишлар якунларини кўриб чиқар эканлар саноат ва қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилишда, КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми, иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари биринчи секретарларининг КПСС Марказий Комитетида бўлиб ўтган кенгаши белгилаб берган вазифаларни, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг кўрсатмаларини бажаришда йўл қўйилган нуқсонлар тўғрисида гапирдилар.

Бир қанча саноат корхоналари маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича топшириқларни бажармадилар. Пахта тозалаш заводларида, Коғон ёғ-экстракция заводида, енгил ва озиқ-овқат саноатининг бошқа бир қанча корхоналарида ускуналарнинг бекор туриб қолишига ҳануз йўл қўйилмоқда, ишлаб чиқариш ва меҳнат интизоми бўш.

Агар умуман областда пахта ҳосилдорлиги 38 центнерни ташкил этган бўлса, Свердлов райони хўжаликларида эса бундан 2 центнер кам ҳосил олинди, Коғон райони хўжаликларида эса ҳосилдорлик область кўрсаткичидан 10 центнер кам бўлди. Фақат шунинг ҳисобидангина давлатга 8 минг тонна кам ҳосил топширилди. 92 хўжалик картошка тайёрлаш, 22 хўжалик узум тайёрлаш, 27 хўжалик мева тайёрлаш, 17 хўжалик сабзавот тайёрлаш, 16 та хўжалик полиз маҳсулотлари тайёрлаш юзасидан беш йиллик икки йили топшириқларини бажармади.

Колхоз ва совхозларда, айниқса маккажўхорикорлик ва сабзавотчилик хўжаликларида, чорвачилик фермаларида илғор бригада пудрати ҳали суст жорий этилмоқда.

Бухоро областининг меҳнаткашлари беш йилликнинг ўзак йили учун юксак марраларни белгиладилар. Бу марраларни эгаллаш осон эмас. Бунинг учун энг кўп даражада қатъият ва ташаббускорлик кўрсатиш, барча резерв ва имкониятлардан фойдаланиш партия ташкилотларининг куч-ғайратларини меҳнаткашларни топшириқ ва мажбуриятларни бажариш ва ошириб бажариш учун сафарбар этиш зарур.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов катта нутқ сўзлади. У экономикани янада ривожлантиришга, партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети май ва ноябрь Пленумларида, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг нутқларида белгиланган марраларни эгаллашга қаратилган барча ташкилотчилик ва сиёсий ишларни бутун чоралар билан яхшилаш соҳасида область партия ташкилотлари олдида турган конкрет вазифаларга тўхталиб ўтди.

Область саноати ишдаги умумий ижобий натижаларга қарамай, меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғини уддалай олмади. Фонд самарадорлиги, ишчилар ва ускуналар смена коэффициенти ҳали паст. Моддий ва меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланилмаяпти.

Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш масалалари доимо барча партия ва совет органларининг диққат марказида бўлиши зарур. Областда бу соҳада ҳали барча имкониятлардан фойдаланиляпти.

План, технология, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, сиёсий-тарбиявий, ташкилотчилик ишларини такомиллаштириш белгиланган вазифаларни муваффақиятли бажариш гарови бўлиб хизмат қилади. Агитация-пропаганда ва ижтимоий-сиёсий ишлар барча воситаларидан янада самаралироқ фойдаланиш, партия ташкилотлари сафларини мустаҳкамлаш, уларнинг жанговарлигини, коммунистларнинг авангардлик ролини ошириш йўли билангина муваффақиятларни таъминлаш мумкин. Партия комитетлари халқ хўжалигининг барча участкаларида кадрларни тўғри жой-жойига қўйишга энг кўп эътибор беришлари зарур. Машиналар ва асбоб-ускуналардан янада тўлароқ фойдаланиш, илғор коллективлар, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари тажрибасини кенг пропаганда қилиш, меҳнаткашларнинг ишлаши, дам олиши ва ўқиши учун зарур шарт-шароит яратиш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилинишини таъминлаш зарур.

Пленум область партия комитети, область партия ташкилотларининг 1983 йил ва умуман беш йиллик барча топшириқларининг бажарилишини таъминлаш соҳасидаги ташкилотчилик ва сиёсий ишларини такомиллаштиришга оид тадбирларни тасдиқлади.

Эргашхон Дадабоева, Пошшахон Усмонова, Мақсуда Ҳакимова, Мақсуда Эргашева, Холида Соипова (суратда чапдан ўнгга) сингари илғор сут соғувчилар Норин районидаги Калинин номли колхоз сут-товар фермасининг фахри ҳисобланадилар. Уларнинг ҳар бири ихтиёрида 20—25 тадан соғин сигир бўлиб, бу йил камида 3500 литрдан серқаймоқ сут соғиб олишга аҳд қилган. Шу кунларда сут соғувчиларнинг меҳнатлари айниқса унумли бўлмоқда.

Ж. Тўраев фотоси.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ҲУЗУРИДАГИ ПАРТИЯ ТАРИХИ ИНСТИТУТИ — КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ҲУЗУРИДАГИ МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ ИНСТИТУТИ ФИЛИАЛИНИНГ ДИРЕКТОРИ ЎРТОҚ Ҳ. ТУРСУНОВНИ ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Партия-тарих фанини ривожлантиришдаги хизматлари учун ва туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институти — КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институти филиалининг директори ўртоқ Ҳабиб **Турсунов Халқлар дўстлиги** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. КУЗНЕЦОВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль.
1983 йил 13 май.

КУН ТАРТИБИДА — МАИШИЙ ХИЗМАТ

ФАРҒОНА, 14 май. (ЎзТАГ). Фарғона область партия-хўжалик активининг бугун бўлиб ўтган йиғилишида КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумларининг талаблари асосида аҳолига маиший хизмат кўрсатишни янада ривожлантириш ва яхшилаш вазифаси муҳокама қилинди.

Йиғилиш қатнашчилари область аҳолисига маиший хизмат кўрсатишни ривожлантиришдаги ижобий жиҳатлар тўғрисида гапириб, шу билан бирга маиший хизмат корхоналари ишида ҳали анчагина нуқсонлар борлигини уқтириб ўтдилар. Бир қанча маиший хизмат ишлаб чиқариш бошқармаларида буюртмаларни бажариш муддатлари бузилмоқда, бажарилаётган хизматлар сифати паст эканлиги тўғрисида шикоятлар бор. Меҳнатнинг илғор формалари суст жорий этилмоқда, ҳамма жойда ҳам ишлаб чиқариш қувватларидан тўлиқ фойдаланилмаяпти.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров, Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Х. Умаров нутқ сўзладилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали илмий-педагогик фаолияти, республика қишлоқ хўжалигига инженер кадрлар тайёрлаш соҳасидаги хизматлари учун Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти кафедрасининг доценти ўртоқ Лев Аронович **Машковичга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали илмий-педагогик фаолияти, қишлоқ хўжалигига инженер кадрлар тайёрлаш соҳасидаги хизматлари ва актив ижтимоий фаолияти учун Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти кафедрасининг профессори ўртоқ Абдулла Султонович **Султоновни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми халқ хўжалик юклари ва пассажирлар ташишни таъминлашда эришган юксак кўрсаткичлари, ижтимоий ҳаётда актив қатнашганлиги учун Ўрта Осиё темир йўли Самарқанд йўл дистанциясининг бошлиғи ўртоқ Михаил Аркадьевич **Жабаровга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган транспорт ходими» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганлиги, қишлоқ хўжалигига инженер кадрлар тайёрлаш соҳасидаги хизматлари учун Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг кафедра мудири ўртоқ Юрий Сергеевич **Прихожкога** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган халқ маорифи ходими» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми совет ва хўжалик органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан халқ депутатлари Задарё район Совети ижроия комитетининг раиси ўртоқ Абдубанно **Ашировни** Ўзбекистон ССР Олий Советн Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика қишлоқ хўжалик машинасозлигини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан пахтачилик учун машиналар бўйича ихтисослашган бош конструкторлик бюроси (ИБКБ) бошлиғи ўртоқ Пўлат Мансурович **Мирзаахмедовни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

УНИВЕРСИТЕТ ИШ БОШЛАДИ

Андижон давлат педагогика институтида иқтисодий билимлар халқ университети очилди. Профессор-ўқитувчилар составини ва юқори курс студентлари унинг тингловчиларидир.

Бу — кейинги йилларда институтда ташкил қилинган учинчи халқ университетидир. Бу ерда илгари очилган педагогика билимлари ва маданият университетлари муваффақиятли равишда ишлаб турибди.

ҚУТЛУҒ АНЪАНА

ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ ЎЗБЕКИСТОН ВА ТОЖИКИСТОН ССРНИНГ ХЎЖАНД РАЙОНЛАРИ МЕҲНАТКАШЛАРИ АНЪАНАВИЙ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАНИ ДАВОМ ЭТТИРИШГА ҚАРОР ҚИЛДИЛАР.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов партия Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленумидаги нутқида бундай деди: «Ҳозир ҳар бир меҳнаткаш планнинг бажарилиши ўзи қўшадиган меҳнат ҳиссасига ҳам боғлиқ эканлигини тушуниб олиши, биз қанчалик яхшироқ меҳнат қилсак, шу қадар яхшироқ яшашимиздан иборат оддий ҳақиқатни ҳамма яхши тушуниб олиши айниқса муҳим ва зарур». Бу биринчи вазифа.

Иккинчидан коллектив пудратнинг қишлоқ хўжалиги, хусусан пахтачиликка кенг жорий этилиши ҳақиқий коллективчилик ва ўртоқлик вазиятини вужудга келтиради, барча миллатлар ва элатларнинг интернационал дўстлигини янада мустаҳкамлайди. Бригада пудратининг яна бир афзаллиги шундаки, одамлар пировард натижада пахта, дон, пилла, гўшт, сут, тухум ва бошқа маҳсулотларни кўпайтириш йўли билан хўжаликлар экономикасини мустаҳкамлаш, халқ турмуш фаровонлигини янада яхшилашга баравар ҳисса қўшадилар.

Учинчидан партия ташкилотлари социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини мунтазам ўз назоратлари остига олишлари, меҳнат унумдорлиги юқори бўлишини таъминлашлари, ташаббусларни қўллаб-қувватлаб олға силжитишлари керак. Умумдавлат, умумхалқ манфаатларига риоя қилиш учун ҳар бир кишининг масъулиятини кучайтириш ҳам муҳим вазифалардан биридир.

Биз Тожикистоннинг Хўжанд райони меҳнаткашлари билан 1983 йил учун имзолаган социалистик мусобақа шартномамизда ана шу улкан вазифаларни асос қилиб олдик, уларни моддама-модда изчиллик билан амалга оширмоқдамиз. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, ўзбек ва тожик халқлари ўртасида узоқ йиллардан буён давом эттирилиб келинаётган ва ажойиб самаралар бераётган социалистик мусобақа ҳар икки халқ ўртасидаги интернационал дўстликнинг рамзига айланди.

Маҳсулотларни кўпайтириш, қурилиш-ободончилик ишларини кўчайтириш, хуллас, хўжаликларни комплекс тараққий эттиришга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Бундан кейин ҳам шу йўлдан изчил бораверамиз. Районимизда кўплаб хўжалик ҳисобида ишлайдиган бригадалар ташкил қилиняпти. Меҳнатга нарядсиз ҳақ тўлашга кўчилаётир. Иш ҳақи фондидан аванс тариқасида пул берилмоқда. Меҳнат аҳлида маҳсулотларни кўпайтириш билан йил охирида устама иш ҳақи олишга бўлган қизиқиш авж олдириляпти. Бир сўз билан айтганда районимиз меҳнаткашлари шахсий даромадларининг кўпайиши олинган ҳосил ва маҳсулотларнинг миқдори билан сифатига боғлиқ эканини тўла тушундилар. Шу асосда тожик мусобақадош дўстларимиз билан бақамтиликда юксак мажбуриятлар қабул қилдилар.

Жумладан, бу йил районимиз бўйича 55 минг тонна пахта тайёрлаймиз. Бу ўтган йили давлатга топширилган пахтадан 4 минг тонна кўп демакдир. Экин майдонини кенгайтириш имконияти йўқ. Шу сабабли ҳосилдорликни кўтаришга алоҳида эътибор берамиз. Ғафур Ғулом номли колхознинг бригада пудрати асосида ишлашда бой тажриба орттирган коммунист Сотволди Худойқулов бошлиқ бригадаси аъзолари ҳар гектар майдондан 55 центнердан «оқ олтин» етиштириш ташаббуси билан чиқди. Бригада пудрати асосида ишлайдиган 100 дан ортиқ пахтачилик бригадаси аъзолари ҳам рекорд ҳосил учун кураш бошладилар. Тажрибали деҳқон Йўлдошали Ҳожиматов раислик қилаётган Муқимий номли колхознинг барча бригадалари бригада пудрати усулига тўла кўчганини айтиб ўтиш қувончлидир.

Ўзбекистон — республикамизнинг кўп тармоқли районларидан бири. Район экономикасида чорвачилик салмоқли ўрин тутади. Чорвадорларимиз бу йил 2190 тонна гўшт, 10800 тонна сут, 4,5 миллион дона тухум, кўплаб бошқа хил маҳсулотлар етиштирадилар. Давлатга маҳсулотлар сотиш планлари ойма-ой, квартал-ма-квартал муваффақиятли бажарилаётир. «Комсомол» колхозининг ферма ходими Умринисо Ўтанова 5000 килограммлик маррани эгаллаш ташаббуси билан майдонга чиқди. Район партия комитети бу ташаббусни маъқуллаб, барча сигир соғувчиларнинг мулкига айлантириш чораларини кўрмоқда. Ҳозирдаёқ ташаббусга 15 та «оқ чашма» ижодкори қўшилди.

Беш йиллик охирига бориб районимиз хўжаликларида барча турдаги чорва моллар сони кескин кўпайтирилади. Шу жумладан сигирлар сони 4790 бошга етказилади. Маҳсулдорлиги оширилади. Демак, озуқа базасини йил сайин кенгайтириб боришимиз керак. Бу борада шахдам қадам ташланяпти. Биргина мисол. Шу йилнинг ўзидагина 14500 тонна дон етиштирамиз. Унинг асосий қисмини маккажўхори дони ташкил этади. Мусобақадош тожик дўстларимиз билан дон тайёрлаш, давлатга сотиш, уруғлик ва эҳтиёт фонди ажратиш, чорва моллари учун концентрат жамғариш тадбирларини аниқ режалаштириб олганмиз. Унга қатъий риоя қилинаётир. Бу йил силос, сенаж ва бошқа озуқалар тайёрлашни ўтган йилдагидан анча кўпайтириш учун кураш олиб борилмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IX пленуми қарорида чорвачиликни ривожлантириш, маҳсулотлар тайёрлашни кўпайтиришда жиддий камчиликларга йўл қўйилаётгани ҳақли равишда таъкидланди. Қарор бизнинг районимизга ҳам тўла тааллуқлидир. Айрим хўжаликларимизда чорва молларни туёқ сони ҳисобига кўпайтириш топшириқлари бажарилмаяпти. Урғочи чорва молларнинг қисир қолишига йўл қўйилаётир. Семизлиги юқори даражада бўлмаган қорамоллар, чўчқалар, қўйларни гўштга топшириш ҳоллари учрамоқда. Сигирларнинг маҳсулдорлиги талабга жавоб бермаётир. Ем-хашак тайёрлашда ҳам камчиликлар бор. Биз мусобақадош тожик дўстларимиз билан маслаҳатлашиб, тажриба алмашиб ана шу ва шунга ўхшаш нуқсонларни тезроқ тугатиш йўлларини белгилаб олдик.

Лекин иш жараёнида катта қийинчиликларга дуч келинмоқда. Сув тақчил бўлиши кутиляпти. Ғўзалар ўсиш, ривожланишдан орқада қолмоқда. Бугуннинг бош вазифаси ғўзаларни суғориш, озиқлантириш, чопиқ қилиш, бегона ўтлар, зараркунандаларга қарши курашни бутун чоралар билан кучайтиришдан, ҳар бир хўжаликда бир кунда камида бир ярим-икки кунлик дала ишларининг бажарилишини таъминлашдан иборат. Давлатга 550 тонна «кумуш тола» топшириш мажбуриятини эртароқ бажармоғимиз, ғалла ўрим-йиғимини уюшқоқлик билан ўтказмоғимиз зарур. Халқимиз район меҳнат аҳлидан 20600 тонна сабзавот, 4100 тонна қовун-тарвуз, 3000 тонна мева, 6400 тонна узум ва бошқа маҳсулотлар кутяпти.

Биз мусобақадош тожик дўстларимиз билан келишиб олганимиздек социалистик мусобақа шартларининг бажарилишини мунтазам текшириб борамиз. Ютуқларни ўртоқлашамиз, камчиликларни ҳамкорликда бартараф этамиз. Шу мақсадда бирбиримизга вакиллар юборамиз. Бир сўз билан айтганда, ўн биринчи беш йилликнинг ўзаги ҳисобланган 1983 йилни зарбдор меҳнат йилига айлантирамиз.

Алижон ПАЙҒАМОВ,
Ўзбекистон район партия комитетининг биринчи секретари, республика Олий Совети депутати.

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ. «Гиссаракгидрострой» бинокорлари Ҳисорак сув омбори қурилишини муддатидан икки йил аввал, Ўзбекистон ССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги арафасида битириш мажбуриятини олдилар. Бу сунъий денгиз 42 минг гектар ернинг сув таъминотини яхшилаш, қўшимча 20 минг гектар қўриқни ўзлаштириш имконини беради. Суратда: 1-механизациялашган кўчма колонна бошлиғи Ў. Каримов (чапдан иккинчи) социалистик мусобақа пешқадамларидан экскаватор машинистлари Д. Зазуля, Э. Шукуров ва механик А. Латиповлар билан янги иш режаларини тузмоқда.

Ш. Шаропов фотоси.

ЎзТАГ.

Рус тили — қардошлик тили

ҲАЁТБАХШ ЧАШМА

Улуғ Ватан урушининг авжи қизиган пайти. 1942 йилнинг 23 ноябрь куни эди. Бизнинг 62-армия составидаги 988-ўқчи полк жангчилари ҳам Сталинград учун бораётган ҳаёт-мамот курашида иштирок этиб, она-Ватанимиз тупроғининг ҳар бир қаричини фашистлардан озод қилиш учун жон олиб, жон берарди. Бўлинмамиз навбатдаги ҳужумга энди кўтарилаётган бир пайтда, кутилмаганда, яқин жойда снаряд портлади. Чап елкам қаттиқ оғриганини сездиму ҳушимдан кетдим. Шу аҳволда қанча ётганимни билмайман. Аммо ўзимга келганимда жанг садолари олис-олислардан эшитиларди. Ёнимда нотаниш бир рус йигити турибди.

— Сержант, сенга нима бўлди? Қаттиқ яраланганга ўхшайсан. Ҳечқиси йўқ, дадил бўл, ҳали кўп яшайсан, дўстим, — деди у мулойимлик билан.

Мана, орадан қанча йиллар ўтди. Бироқ, ўша жангчининг айтган сўзлари ҳануз қулоғим остида жаранглаб туради. Чунки, ўша лаҳзада шу бир оғиз калима бутун вужудимга ҳар қандай дори-дармондан ҳам яхши мадад бўлган эди. Ўша жангчи мени санитария қисмига элтиб қўйди. Госпиталда узоқ даволаниб, 1943 йилнинг апрелида яна жанговар сафга қайтдим.

Ҳозир ўша жанггоҳда кўрган солдатнинг ҳам, менга қайта ҳаёт бахш этган ҳамшира-ю, врачларнинг ҳам биронтасининг исми-фамилиясини эслай олмайман. Лекин улар менинг нажоткорим, халоскорим бўлишганлиги бутун умр қалбим тўрида сақланади. Чунки улар ўз бурчларини сидқидилдан бажарган, халқлар дўстлигининг қудратини амалда намойиш этган кишилардир. Бундай инсонлар олдида ҳар қанча таъзим қилиб, ташаккур айтиш камлик қилади, деб ўйлайман.

Жанггоҳда орттирган дўстларимдан бири Анатолий Пашенко билан 2-Украина фронтининг 456-алоҳида миномётчи полкида госпиталдан қайтганимдан кейин бирга хизмат қилган эдик. Аммо, у Руминияни фашистлардан озод қилиш учун олиб борилган жангларда мардларча ҳалок бўлди. Дўстимнинг ёрқин хотирасини бир умр сақлаб қолиш мақсадида Тўра исмимни Анатолий деб алмаштирдим. Шундан буён мени ҳамма шу русча отим билан чақиради. Беихтиёр хотирамга дўстим Анатолий Пашенко келади.

Улуғ Ватан урушида иштирок этган кишилар, улар қайси миллатга мансуб бўлишларидан қатъи назар жасорат ва ғалабага чорловчи жанговар буйруқларни, юракни эзгу орзуларга тўлдириб, ҳаётга муҳаббат уйғотувчи рус қўшиқларини ҳеч қачон унутмайдилар, деб ўйлайман. Россия кенгликларидек, улуғвор дарёларидек сокин янграб қалбнинг энг теран жойларигача етиб борувчи ажойиб рус халқ қўшиқларичи!? Уларни тинглаганда ярадорларнинг руҳи кўтарилиб, кўзларида келажакка қатъий ишонч порлаганлигининг жонли шоҳиди бўлганман. Уруш ғалаба билан тугади. Музаффар жангчилар қатори тинч меҳнат қўйнига, она юртимизга соғ-омон қайтиб келдик.

Мен ҳам урушни Австрияда тугатиб Навоий районидаги мактабларда ўқитувчи, директор, район ижроия комитетининг масъул секретари, район халқ маорифи бўлимининг мудири бўлиб ишладим. Ҳозир шаҳардаги 15-ўрта мактабда тарих фанидан дарс беряпман. Ана шу ўтган йиллар мобайнида ҳам рус тили тақдирим билан чамбарчас боғлиқ бўлди. Қаерда ва қандай лавозимда ишламай, доимо бағри кенг, саховатли рус халқининг, унинг ажойиб тилининг мададини юракдан ҳис қилиб келаман. Фарзандларимнинг аксарияти ўрта мактабни рус тилида битиришди, ҳозирги замон илм-фан асосларини ана шу тилда ўрганишди. Катта ўғлим Олимжоннинг Навоий районидаги Фурманов номли мактабда рус тили ўқитувчиси бўлиб ишлаётганлигидан чексиз фахрланаман.

Рус тили — қардошлик, дўстлик, биродарлик ва тинчлик тили. Кимнинг тақдири бу тилга пайваста бўлса, албатта келажаги порлоқ. Чунки бу тилда совет халқларига эрк, озодлик ва бахт инъом этган улуғ доҳиймиз В. И. Ленин сўзлашган. Ўсиб келаётган авлодга айтадиган истагим шуки, бу тилни пухта ўрганинг, асло кам бўлмайсиз. Чунки жаҳондаги энг қудратли тиллардан бўлган рус тилининг буюк тарихий истиқболи бор. Бу қудратли тил техника ва маданиятнинг келажак йўлини ёритиб туради. Зотан, кимки бу йўлдан боришни истаса, давр билан бирга одимлашни хоҳласа, улуғ оғамиз тилини ўзининг таянчи ва етакчиси деб билиши лозим.

Анатолий УРОҚОВ,
Навоий область Навоий районидаги 15-ўрта мактаб ўқитувчиси, Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси, Улуғ Ватан уруши иштирокчиси.

ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ МУКОФОТЛАРИНИ ОЛИШ УЧУН ИШЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

СССР Министрлар Советининг мукофотлари КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1977 йил 15 мартдаги қарори билан таъсис этилган.

Мукофотларни олиш учун халқ хўжалиги ва унинг тармоқларини ривожлантиришнинг барча йўналишлари бўйича фан ва техника соҳасидаги ишлар тақдим этилиши мумкин.

Ишлар халқ хўжалигининг энг муҳим илмий-техникавий проблемаларини ҳал этишга кўмаклашиши, фан-техника тараққиётининг юксак суръатларини таъминлаши, жамоатчиликнинг кенг эътирофига сазовор бўлиб оммалашиши ҳамда тасдиқланган катта иқтисодий самарага эга бўлиши керак.

Мукофотларни олиш учун ишларни иттифоқ министрликлари ва комитетлари, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, СССР Фанлар академияси тегишли касаба союзларининг Марказий Комитетлари ва Советлари билан биргаликда тақдим этишларига рухсат берилди.

Раҳбар органларнинг қарорларига ёки давлат илмий-техника программалари топшириқларига мувофиқ бажарилган ишларни тақдим этишга алоҳида эътибор бериш керак.

СССР Министрлар Советининг 1984 йилги мукофотларини олиш учун материалларни қабул қилиш муддати шу йил 1 сентябрда тугайди.

Фан ва техника соҳасидаги ишларга доир (қурилиш ва қишлоқ хўжалигига доир ишлар бундан мустасно) барча материаллар ва ҳужжатлар СССР Фан ва техника давлат комитетининг СССР Министрлар Совети мукофотлари бўлимида қуйидаги адресга қабул қилинади: 103905, Москва, К-9, Горький кўчаси, 11-уй, 137-хона, телефонлар 229-03-05, 223-73-07.

Қурилиш бўйича СССР Министрлар Советининг мукофотларини олиш учун ишлар СССР Госстройида (телефон 292-62-49), қишлоқ хўжалиги бўйича ишлар эса СССР қишлоқ хўжалик министрлигида (телефон 207-80-85) қабул қилинади.

ЧОРВАЧИЛИК ИСТИҚБОЛЛАРИ

Бўзатов район партия конференцияси

Яқин яқинларгача мана шу ерлар чакалакзор, қамишзордан иборат эди. Аммо одамлар ўша пайтлардаёқ шу ерларда фермалар, чорвачиликка ихтисослаштирилган хўжаликлар, ҳатто чорвачилик райони тузишни орзу-умид қилиб келарди. Чунки бу ерлар чорвачиликни кескин ривожлантиришнинг асосий пойдевори — қорамоллар яйраб ёйиладиган яйловлардан, массивлардан, пичанзорлардан иборат эди.

Пичанлар ва бошқа озуқабоп хашакларни тайёрлашга биринчи галда коммунистлар отланишарди. Улар ишлаб чиқаришда, ишнинг сифат ва самарадорлигини оширишда ҳамиша авангард эдилар. Уларнинг ташаббуси билан кейинчалик бу ерларда кўпгина хўжаликларнинг қорамолчилик фермалари ташкил қилинди. Сўнгра фермалар базасида чорвачиликка ихтисослаштирилган совхозлар тузилди.

Қалин пичанзор, ўрмонзорлар ва қуш учса қаноти, одам юрса оёғи куядиган қумликлар замонавий қудратли техника ёрдамида ўзлаштирилиб, деҳқончилик оборотига киритилди. Турар жойлар, касалхоналар, мактаблар, болалар боғча-яслилари ва бошқа маданий-маиший объектлар қурилиши тезкорлик билан олиб борилди.

Ана шу массивлар бағрида чорвачиликка ихтисослаштирилган район тузилганлигига мана тўрт йил бўляпти. Шундан буён янги ерларни ўзлаштириш, деҳқончилик маданиятини юксалтириш, қорамоллар бош сонини, ҳар юз бош сигирдан олинадиган бузоқларни кўпайтира боришда, айниқса, қорамоллар зотини яхшилаш билан бир қаторда уларнинг маҳсулдорлигини оширишда катта ишлар қилинмоқда.

Бўлиб ўтган район биринчи партия конференциясида Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларини бажаришда Бўзатов район коммунистларининг вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Докладчи ва музокараларда қатнашган ўртоқлар район хўжаликлари Озиқ-овқат программасини амалга оширишда мавжуд резерв ва имкониятлардан тобора самарали фойдаланаётганлигини алоҳида таъкидладилар. Янги ерларни ўзлаштиришда, турар жойлар, маданий-маиший объектлар қурилишида «Приаралводстрой» трестининг бешта механизациялаштирилган кўчма колоннаси, Қорақалпоғистон АССР Қишлоқ хўжалик министрлигига қарашли битта механизациялаштирилган кўчма колонна коллективлари қаҳрамонона меҳнат қилмоқдалар. Коммунистлар бош бўлган жойларда ҳамиша муваффақиятларга эришилмоқда.

Ўтган йили гўшт тайёрлаш, бузоқ олиш планлари ошириб адо этилди. Хўжаликларда, фермаларда қорамоллар бош сони анча кўпайди. Ўнлаб подачилар ҳар юз бош сигирдан 80-90 тадан бузоқ олишга эришдилар.

Об-ҳавонинг ноқулай келишига, сув танқислигининг давом қилишига қарамасдан, мустаҳкам ем-хашак базасини яратишда катта ишлар амалга оширилмоқда. Дон учун, силос учун экиладиган маккажўхори майдонлари кенгайди. Катта майдонларда бедазорлар вужудга келтирилди.

«Қозонкетган» совхози директори Т. Абдуллаев, «Кўкшел» совхози директори Е. Алланиёзов, «Тўрткўл» совхози директори Ш. Жуманазаров, «Қозоқдарё» совхози бошланғич партия ташкилотининг секретари Ж. Қашқинбоев ўртоқлар ўз нутқларида асрлар давомида орзу қилиб келинаётган умидлар мана бугун рўёбга чиққанлигидан миннатдор эканликларини, чорвачиликни ривожлантириш ва уни механизациялаштиришда, мустаҳкам ем-хашак базасини вужудга келтириш устида олиб борилаётган ишлар тўғрисида, шу билан бир қаторда янги ерларни ўзлаштиришда, пичанзор, қамишзорларга, массивларга обиҳаёт келтириш учун каналлар, сув йўллари, тош ва асфальт йўллар қурилишларини янада кенгайтириш ва тезлаштириш зарурлиги тўғрисида гапирдилар.

Район маданияти, экономикасини ривожлантиришда анчагина ишлар қилинди. Капитал маблағларнинг кўпайтирилиши билан қурилиш кўлами анча кенгайди. Ўтган тўрт йилда 24,7 миллион сўм капитал маблағ сарф қилинди. 12 минг 228 гектар ер ўзлаштирилиб, деҳқончилик оборотига киритилди. 24 минг 632 квадрат метр турар жой фойдаланишга топширилди. 7832 гектардаги яйловга сув чиқарилди. 46 километр йўл асфальт қилинди ва бошқа кўплаб маданий-маиший объектлар битказиб ишга туширилди. Транспорт, алоқа хизмати аввалги йилларга нисбатан яхшиланди. Меҳнаткашларга, чорвадорларга медицина, савдо, маиший-коммунал хизмат кўрсатишни яхшилашда бир қатор тадбирлар амалга оширилди.

Конференцияда сўзга чиққан нотиқлар хўжалик, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, айниқса гўшт етиштиришни кўпайтириш, меҳнат унумдорлигини ошириш орқали маҳсулот таннархини арзонлаштириш масалаларига батафсил тўхталдилар.

Район коммунистлари, чорвадорлари ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида мустаҳкам ем-хашак базасини яратиш, ҳар йилдагидан ҳам кўпроқ майдонга дон ва силос учун маккажўхори экиш, бедазорларни кенгайтириш ва улардан олинадиган ҳосилни ошириш, шу билан бир қаторда қорамоллар бош сонини анча кўпайтириш, ҳар юз сигирдан 75 тадан бузоқ олишга, камида 3100—3200 тонна гўшт етиштиришга қарор қилиб ишламоқдалар.

Район чорвачилигининг истиқболи яна ҳам порлоқ. 1985 йилга бориб қорамоллар 60 минг бошга, 1990 йилга бориб 85—90 минг бошга етказилади.

Район партия конференциясида ишдаги ютуқ ва камчиликлар чуқур таҳлил қилинди. Муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли резолюция қабул қилинди.

Район партия конференцияси район партия ташкилоти раҳбар органларини сайлади.

Район партия комитетининг биринчи пленуми бўлиб ўтди. Унда ташкилий масалалар кўрилди. С. Матчонов Бўзатов район партия комитетининг биринчи секретари, У. Хўжаназаров иккинчи секретари, Л. Ережепова секретари қилиб сайланди.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ҚОНУН ЛОЙИҲАСИ—УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

ЁНИЛҒИНИ ТЕЖАЙЛИК

Республикамиз партия ва ҳукумати саноат корхоналарида, қурилиш ва транспорт ташкилотларида, колхоз-совхозларда нефть маҳсулотларини ишлатиш ва улардан тежамли фойдаланиш масаласига муттасил катта эътибор бермоқда.

Дарвоқе, область ижроия комитетлари, қишлоқ хўжалиги билан шуғулланувчи министрликлар ва уларнинг жойлардаги органлари асосий вазифалардан бири — нефть маҳсулотларини ғамлаб қўйиш, уларни ишлатишдаги камчиликларни тугатиш ва тежам билан сарфлашдан иборатдир. Қишлоқ хўжалигида республикамиз бўйича ишлатиладиган автомобиль бензинининг деярли ярми, дизель ёнилғиси ва мойларнинг учдан икки қисми сарфланади.

Республика Марказий статистика бошқармаси маълумотига кўра, ўтган йили қишлоқ хўжалик ташкилотлари 4,6 минг тонна дизель ёнилғиси тежаган, лекин Қорақалпоғистон АССР, Андижон, Навоий, Сурхондарё, Сирдарё ва Фарғона областлари хўжаликлари 21,5 минг тонна кўп дизель ёнилғиси ишлатиб юборганлар.

Республика «Госкомнефтепродукти» қошидаги Ўзбекистон ССР давлат нефть инспекцияси ўтказган текширишлар таҳлили шуни кўрсатадики, 1982 йил охири ва шу йилнинг дастлабки ойлари давомида кўпгина колхоз, совхоз ва бошқа қишлоқ хўжалик ташкилотларида нефть маҳсулотлари омборлари ҳолати техник талабларга жавоб бермайди, машина-механизмлар ремонти ўз вақтида ўтказилмайди. Оқибатда ёнилғи-мойлаш маҳсулотлари ишлатилишида исрофгарчилик ҳоллари давом этяпти.

Мисолларга эътибор қилинг: Сурхондарё область «Жарқўрғон» совхозида мавжуд тракторларнинг 25 проценти аккумулятор билан таъминланмаган. Тракторлар кунига 1—2 соат бекорга ишлаб, йил давомида 20 тоннага яқин дизель ёнилғиси ҳуда-беҳуда сарфланган. Андижон, Бухоро, Наманган, Самарқанд ва Фарғона областларининг текшириш ўтказилган хўжаликларида 2434 тракторнинг аккумуляторсиз ишлатилиши оқибатида ўтган йил давомида 1200 тонна дизель ёнилғиси ва 50 тонна мой бекордан-бекорга сарфлаб юборилган. Яна шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, кўпгина хўжаликларда дала ишлари учун ажратилган дизель ёнилғиси маъмурий ва турар жой биноларини иситиш учун сарфланган. Жумладан, Самарқанд областининг «Пайариқ», Охунбобоев номли, Сурхондарё областининг «Ҳазорбоғ», Тошкент областининг Свердлов номли совхозларида ўтган қиш мавсумида 316 тонна дизель ёнилғиси шу мақсадларда ишлатиб юборилган. Шунингдек, Фарғона областининг 83 колхоз ва совхозида ҳам ўтган йили 4313 тонна, шу йилнинг биргина январь ойида эса 740 тонна дизель ёнилғиси ҳеч қандай заруриятсиз ишлатиб юборилишига йўл қўйилган.

Айни пайтда дизель ёнилғисини ғайри-қонуний йўллар билан сотиб олиб, шахсий теплицалар ва турар жойларни иситиш ҳоллари ҳам давом этмоқда. Оҳангарон район ички ишлар бўлими ходимлари «Тошкент от заводи» совхози территориясидаги 10 хонадонда 4,5 тоннадан ошиқроқ дизель ёнилғиси борлигини аниқлашди. Таҳлил шуни кўрсатадики, совхоз ишчилари эҳтиёжи учун 200 тоннадан ошиқроқ кўмир зарур. Ҳолбуки, бу ерда қишки мавсумда 90 тоннагина кўмир сотиб олинган. Табиийки, эҳтиёжнинг қолган қисми учун дизель ёнилғиси ишлатилган. Тафтиш вақтида совхоз нефть маҳсулотлари омборида 8,9 тонна дизель ёнилғиси камомади борлиги аниқланди. Еки Самарқанд областининг Большевик районидаги Куйбишев номли колхознинг «Мевали» қишлоғи хонадонларида ҳам — 1,5 тонна. Нарпай район «Правда» колхозининг Топкин қишлоғи хонадонларида 1 тоннага яқин дизель ёнилғиси сақланаётгани маълум бўлди.

Текширишларда юқори маркали мотор мойлари қандай ишлатилаётганига ҳам аҳамият берилди. Республикамиз колхоз ва совхозларида ҳозир бу хилдаги мойлар билан ишлайдиган 300 дан ортиқ «К-700», «Т-150» каби юқори унумли тракторлар бўлиб, уларга 250 тоннага яқин мой сарфланади. Ваҳолонки, ўтган йили республикамиз қишлоқ хўжалиги «М-10 Г2» маркали мойнинг ўзидан 4 минг тоннадан зиёд олган. Тошкент, Самарқанд ва Фарғона областларининг «К-700», «Т-150» тракторлари бўлган хўжаликларида нефть маҳсулотлари омборларида ҳар хил маркадаги мойлар бир идишга қуйилавериб, сифати бузилган. Бу хилдаги аралаш мойларнинг ишлатилиши оқибатида трактор двигателлари муддатидан илгари ишга яроқсиз ҳолга келиб қолган.

Дала ишлари кун сайин авжига чиқиб, барча хўжаликлар 1983 йил мўл ҳосили учун кураш олиб бораётган шу кунларда бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Пировардида, қатор хўжаликлар нефть маҳсулотларини вақтида ғамлаб қўйиш ўрнига уларни турли хил мақсадларда ишлатиб, ёнилғи «танқис»лигидан нолиб юрибдилар...

«Меҳнат коллективлари ва уларнинг корхоналар, муассасалар, ташкилотларни бошқаришдаги ролини ошириш тўғрисида СССР Қонуни» лойиҳасининг 8-моддасида социалистик мулкнинг сақланишини таъминлашда ва моддий ресурслардан оқилона фойдаланишда меҳнат коллективларининг ваколатлари жуда аниқ таърифлаб ўтилган. **«Меҳнат коллективлари,** — дейилади Қонун лойиҳасида, — **социалистик мулкнинг сақланишини таъминлаш ва уни кўпайтириш, хўжасизликка қарши ва халқ мулкига бепарво бўлишга қарши кураш, давлат ва жамоат мулки талон-торож қилинишининг олдини олиш чораларини кўрадилар».** Бизнингча, худди шу сатрлар **«Айни пайтда ишда айбдор бўлган шахсларни тегишлича маъмурий жазолаш тўғрисидаги масалани коллектив муҳокама қилиш таклифини ҳам қўядилар»,** деб тўлдирилишини истардик.

Чунки, ёнилғи-мойлаш маҳсулотлари замонавий техника-механизмларнинг «қони» ва «жони»дир. Уларни Қонун лойиҳасида таъкидланганидек, **«оқилона ва тежаб-тергаб сарфлашни таъминлаш», «нобудгарчиликларни бартараф этиш»** КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми қарорлари талабидир.

Ф. ИБРОҲИМОВ,
Ўзбекистон ССР давлат нефть инспекциясининг бошлиғи.

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

БЕДА ЎРИМИ ҚИЗҒИН

✦ Чиноз районидаги «Чиноз» совхоз-техникумининг Ҳайдар Қўчқоров бошчилик қилаётган бригадаси далаларида беда ўрими қизғин. Бу йил 303 гектар эски бедапоянинг ҳар гектаридан 250 центнердан, 87 гектар янги бедапоянинг гектаридан 150 центнердан ҳосил олишга аҳд қилган миришкорлар биринчи ўримни тугалламоқдалар. Дастлабки ҳисоб-китобларга кўра, ҳар гектар ердан 70—75 центнердан пичан ўриб олиняпти.

Ҳосили йиғиштириб олинган бедапоялар зудлик билан ўғитланиб, суғориляпти. Бу кейинги ўримларда ҳам мўл ҳосил олишни таъминлайди.

Ж. ТЎҚЛИБОЕВ.

КОЛХОЗДА БАЛИҚЧИЛИК

✦ Қўрғонтепа районидаги «Қаҳрамон» колхози меҳнаткашлари бир гектарлик майдонда кўл ташкил қилдилар. Ҳозирги кунларда бу кўлда 8 мингдан ортиқ балиқ боқилмоқда.

Колхоз меҳнат аҳли ҳар бир балиқни сентябрь ойигача ўртача 300—500 граммдан- га семиртириш, давлатга пахта ва чорвачилик маҳсулотлари билан бир қаторда 2,5 тонна балиқ етказиб бериш мажбуриятини олишган.

О. МАТАЛОВ,
Андижон область.

Самарқанд область Қўшработ районидаги «Мойбулоқ» совхозининг бош чўпони Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ ордени, «Ҳурмат Белгиси» ордени нишондори Холбой Норжигитов чорвадорлар мусобақасида пешқадамлик қилмоқда. Бу йил ҳар юз совлиқдан 200 тадан қўзи олди. Суратда: Холбой Норжигитов.

Ж. Тўраев фотоси.

Ғафур Ғулом туғилган куннинг 80 йиллиги олдидан

«УФҚДАЙ КЕНГ ҚАЛБИМ...»

Ғафур Ғулом СССР халқлари адабиётининг, шу жумладан, қозоқ, қирғиз, озарбайжон ва бошқа қардош халқлар адабиётининг ҳам энг яқин дўсти, бу адабиётларнинг катта билимдони, қалам соҳибларининг ҳамкасб қадрдони, самимий сирдоши эди. У диёрларнинг мафтуни, халқлар дўстлигининг чинакам куйчиси эди. Шунинг учун ҳам қозоқ шоири Абдулла Тажибоев: «Ғафур оға, сен бизнинг бахтли қозоқ халқининг ҳам машҳур ўғли, севимли дўстисан. Бизнинг республиканинг ҳамма қувончи, халқимиз ўтказган маросимлари сенсиз ўтган эмас. Юз йил яшаган Жамбулимизнинг соқолини ўпдинг, ўзингдай машҳур Мухтор, Собитнинг тўйларида иштирок этдинг, дўстнинг алангали сўзини айтдинг. Сенинг қалбинг ҳамон бизнинг қалбимиз билан бирга», — деса, Ленин мукофоти лауреати Чингиз Айтматов: «У туркигўй халқлар шеърияти ривожига буюк ҳисса қўшган, бутун кўптилли совет адабиётининг чўнг, кўркам вакилларидан бири ҳисобланган, барчамизнинг ғуруримиз бўлган ажойиб сўз санъаткоридир», — деган эди. У қардош халқлар адабиётининг буюк вакиллари бўлмиш Н. Тихонов, А. Толстой, С. Вурғун, С. Рустам, Б. Кербобоев, М. Турсунзода, Г. Леонидзелар билан бир қаторда, қозоқ адабиётидан Мухтор Авезов, Собит Муқонов, Ғабит Мусрепов, Абдулла Тажибоев, қирғиз адабиётидан Аали Тўқомбоев, Қувончбек Маликов, Темирқул Уметалиев сингари қалам соҳиблари билан яқиндан ижодий алоқа боғлаб, самимий дўст, сирдош бўлди. Бу ҳақда Собит оға Муқонов: «Мен у билан 35 йил дўст бўлдим, иккаламиз ҳамкасб қадрдон эдик», — деса, озарбайжон ижодкори Аҳам Жамол: «Ғафур Ғулом Озарбайжон адабиётининг ва Озарбайжон ёзувчиларининг яқин дўсти эди», — дейди. Ғ. Ғулом илк бор қозоқ ўлкасига биринчи беш йилликнинг ажойиб ютуқларидан бири ҳисобланган Туркистон-Сибирь темир йўлининг битиши муносабати билан 1930 йили бўлган йиғинга ташриф буюради ва шоир «Турксиб йўлларида» номли ажойиб шеърини «Қозоқ даласининг бир жуфт ҳайдар кокили», «Турксибни биз қурдик ва қура олдик» каби очерк, публицистик мақолаларини яратади. У ўзининг «Қариндош элнинг дўстона бағрида» номли мақоласида: «Мен Қозоғистонни кўп вақтдан буён яхши биламан. Ёшлик пайтларимда Чимкент областининг Қоплонбек қишлоғида турганман, — дейди, — аммо, Марказий Қозоғистонни аввал кўрмаган эдим. Қарағандани, Темиртовни, ...Целиноградни, эл оғзида афсона бўлган Кўкчатов бағрини ўз кўзим билан кўришни кўпдан буён орзу қилар эдим». Ўрта Осиёнинг истаган бурчагида уни меҳмондай эмас, балки яқин дўстларидай кутиб олишар эди. У қозоқ ва қирғизлар, тожик ва туркманлар учун ҳам бирдай фарзанд эди, — деганда Б. Кербобоев ҳақдир.

Ҳақиқий интернационалист, аллома ижодкор СССРнинг қайси бир республикасида бўлмасин, ўша халқ тилини топиб, самимий дўстлик туйғусини, қайноқ муҳаббатини ўзининг шеърий асарларида изҳор этар эди.

Халқлар дўстлигини, социалистик интернационализм идеясини ўз ижодининг асосий лейтмотивига айлантирган шоир «Улуғ рус халқига» номли шеърида, шундай дейди:

Менинг оғам рус бўлур!..
Виждоним буюрганин
Шу шеърда ёзолсам,
Виждондек дуруст
бўлур!

Аллома ижодкор, халқлар дўстлиги ва биродарлигини, социалистик интернационализм идеяларини алоҳида улуғлаб, моҳирона куйлар экан, унда ҳар бир миллатнинг ўзига хос миллий ифтихори, анъаналаридан келиб чиқиб, тарихга моҳирона мурожаат этади. Ўзбек халқи билан бўлган дўстона, самимий алоқаларининг ўзига хос қирраларини ҳаққоний очиб, бу дўстликка офаринлар айтади. Тожик ва ўзбек халқлари дўстлигини:

Яқин қуда-қудағай,
қадим-қадимдан буён,
Бирининг ўғли тожик,
келини ўзбек қизи.
Отаси Фарғоналик,
онаси аз Бадахшон,
Она тилиси тожик,
аммо ўзбекдир ўзи, —

деса, қозоқлар билан ўзбекларнинг азалий дўстлигини, қон-қардош, биродарлигини:

Минг йилларга
бар тутқазмас
Қондошлик тарихимиз,
Икки бошга бир манглайдай
Ярқироқ тақдиримиз,
Бир китобнинг икки бети
Туташгандир еримиз.
Бир-бировга кундай равшан
Аёнимиз, сиримиз, —

деб таъриф этади. Шоирнинг 1945 йили Қозоғистоннинг 25 йиллик тўйи тантанаси муносабати билан ёзган «Қозоқ элининг улуғ тўйи» номли шеърини яхши эслаймиз:

Олмаотанинг олмасидай,
Қон талашган юзларинг.
Қонибодом бодомидай
Қур-қуралай кўзларинг.
Олтай бўркин қинғир қўйган
Қошлари қундузларинг.
Саримойдай сўлқилдаган
Ғоз умровли қизларинг.

Мана шундай қардош халқлар ҳаётига мансуб теран, ўзига хос образли ибора ва сўз бирикмалари билан тасвирлаш хусусияти унинг «Азамат рус халқи, буюк Москва», «Қардош қозоқ элига», «Азиз ватандошлар», «Дўстлик тонги», «Юракдан-юракка», «Истиқбол дўстликдадир», «Озарбайжонлик пахтакор қардошларга» каби қатор шеърларида ҳам ўз аксини топгандир.

Ҳақиқатан ҳам халқлар дўстлиги, социалистик интернационализм ғоясини куйлаш, ҳар бир ижодкорнинг муқаддас бурчи, деб тушунган шоир бу мавзуни ижодининг бош мавзуига айлантирган эди. У асарларида дўстликни, биродарликни куйлабгина қолмасдан, унинг жарчиси, бевосита иштирокчиси ҳам бўлди. Шунинг учун ҳам у қозоқ шоири ва ажойиб драматурги Қувондиқ Шангитбоевга ёзган хатларининг бирида: «Бу гимн ҳаммамизники, ҳаммамиз шуни куйлайлик», — деган эди.

Ҳа, Ғафур Ғулом дўстлик гимнини умрининг охирги дамларигача жўшиб куйлади. Шоирнинг тўйи, ўзбек халқининг тўйигина эмас, балки қардош халқ азаматларининг ҳам тантанасидир.

Қалдибек СЕЙДАНОВ,
Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти қозоқ филологияси кафедрасининг мудири, филология фанлари кандидати.

Мўл-кўл ем-хашак

ПИЧАНЛАР ҒАРАМ-ҒАРАМ

РЕПОРТАЖ

«Фориш» совхозида ўримга киришилганига анча бўлди. Чорвадорлар ўримни ўтлар қовжирай бошлаган, ҳадемай қўйлар оралайдиган яйловлардан бошлашди.

— Бу йил яйловларда ўт-ўланлар ривожи ўтган йилдагидан анча дуруст бўлди, — дейди совхоз директори Қаҳрамон Эшимов. — Лекин кейинги кунларда ўт ўсиши қайтиб қолганлиги сезилди. Шунинг учун хотиржамликка берилмай, ишга тезроқ киришдик. Ўтлар етилган яйловлар танлаб олиниб, ўрим бошлаб юборилди. Бу борада Олтинбой Худойқулов бошқарувчилик қилаётган 5-бўлим чорвадорлари алоҳида намуна бўлишяпти. Яхшиси, уларнинг иши билан таниша қолинглар. Мен ҳозир Тошқудуққа кетяпман. У ердаги яйловлар серўтлиги билан ажралиб туради.

Йўлдамиз. Уфқларга туташиб кетган яйловлардаги баравж майсалар шамолда аста чайқалади. Анчадан буён бу ерга қўйлар ораламаганлиги сезилиб турибди. Ўтга ўриладиган яйловларда қўй боқмаслик бу ерда одатга айланган.

Пичан ўримига Турсунбой Бекишев масъул қилиб тайинланган экан. Ўримда тўртта косилка, етарли подборщик ва бошқа механизмлардан унумли фойдаланилаётир. Ўрим-йиғим яқин кунларда бошланган бўлса-да, қатор-қатор ғарамлар кўзга ташланади. Ғарамларнинг усти иссиқсевар янтоқ билан ёпиб қўйилган. Кўм-кўк янтоқ ғарамдаги пичанларни босиб туради. Айни пайтда бу ўсимлик пичанларни офтобдан асрайди.

— Биз қайси гиёҳ чорва учун қадрли эканлигини яхши биламиз, — дейди бўлим бошқарувчиси. — Ўт-ўланлар ичида янтоқнинг ўрни бўлак. Сувсизликка чидамли бу экин гули тўйимлилиги жиҳатидан емдан ҳам аъло. Янтоқ пичанига тўйган қўй қишда дардга чалинмайди.

Ўрим-йиғимнинг боришини кузатамиз. Гўё шиддатли фронтни эслатади. Агрегатларнинг шовқини тутқич бермай ўтиб бораётган вақтнинг суръатини ифода қилаётгандай. Ҳар ким ўз иш участкасини яхши билади. Ғаффор Ширинқулов пичан йиғиштириб оляпти. Йиғилган хашакларни Яхши Шарипов агрегат билан пресслаб, тойлаб кетяпти. Ҳар бир прессланган пичан тойи ўртача 20 килограмм келади. Пичанларнинг бундай тойланиши ҳам сақлашга, ҳам фермаларга ташишга қулай. Кунига 10—15 тонна пичан тойланяпти. Бу ҳақда оператив маълумотлар кечқурун совхоз идорасига етказиб турилибди.

Механизаторлар ишни эрта билан соат еттида бошлашяпти. Шу туфайли иш унумли бўлаётир. Улар кун қизиганида дам олишмоқда. Бунинг учун барча шарт-шароитлар муҳайё. Ўрим ўзаро социалистик мусобақа асосида ташкил қилинган. Мусобақа ҳар беш кунда якунланиб, ғолибларга кўчма вимпел ва қимматбаҳо совғалар яйловларнинг ўзида топширилмоқда. Бундан руҳланган пичан ўрувчилар суръатга суръат қўшмоқдалар.

Бўлим бошқарувчиси Олтинбой Худойқулов умрининг 30 йилини чорвачиликка бағишлаган. У 1970 йилдаёқ хўжаликнинг 4-бўлимини илғор коллективлар қаторига олиб чиққан эди. Совхоз партия комитети ва дирекцияси тажрибали чорвадорга ишонч билдириб, унга 5-бўлимга ўтиб ишлашни таклиф қилди. Ташкилотчи ва одамлар кўнглини топиш қобилиятига эга бўлган чорва жонкуяри тезда 5-бўлимни ҳам совхоздаги пешқадам коллективлар қаторига қўшди. Яйловларга изень, саксовул каби озуқа экинларини экиш ташаббуси билан чиқди. Айни пайтда чўпонларнинг турмуш даражасини яхшилаш йўлида ҳам жон куйдиряпти. Ҳозир ҳар бир чўпон хонадонида Ильич чироқлари порлаб турибди. Телевизор, радио қуйчивонлар хизматида. 12200 бош қўйга эга бўлган бўлим яйловларида 4700 бош қўзи боқилмоқда. Шуниси қувончлики, яйловларни тўлдириб юрган бу қўзиларнинг олди тўқлиларга айланган. Кузга бориб булардан янги отарлар ташкил қилинади.

Яқинда бўлимда жун қирқими ниҳоясига етди. Дастлабки ҳисоб-китобларга кўра, биринчи қирқимдаёқ 12 тонна қимматбаҳо хом ашё — жун топширилди. Бу пландагидан анча кўп.

— Жуннинг кўп бўлиши нимага боғлиқ? — деб сўраймиз Олтинбой акадан.

— Аввало, қўйнинг наслига, қолаверса, уларни тўйимли озуқалар билан парваришлашга боғлиқ. Бунинг учун озуқа кўп бўлиши зарур, — деди тажрибали чорвадор.

Яна гап озуқага бориб тақалмоқда. Ҳа, озуқа — бу чорванинг сарчашмаси. Буни яхши англаган бешинчи бўлим ишчилари шу ғанимат дамларнинг дақиқаларидан моҳирона фойдаланиб, 1500 тонна хашак жамғариш учун курашни авж олдиришаётир. Бу кураш чорвачилик маҳсулотлари мўл-кўллигини таъминлаш ва Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқаришда яхши самаралар бериши шубҳасиздир.

Ш. ЖАББОРОВ,
Ю. ЗИЕДОВ.
Жиззах области.

ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИК — КОНИ ФОЙДА

ИККИ БАРАВАР КЎП

● Хоразм балиқчилик комбинатида ёрдамчи хўжаликни ривожлантиришга катта аҳамият берилмоқда. Ўтган йили ёрдамчи хўжаликда янги соҳа — асаларичилик пайдо бўлган эди. Хўжалик ишчилари дастлабки йили асаларилардан 150 килограмм бол йиғиб олган эдилар. Бу йил эса икки ҳисса ортиқ асал олишга сўз беришди.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

Тинчликка бўлган астойдил иштиёқ

Ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Финляндиядаги бир қанча жамоат ташкилотлари вакилларининг саволларига жавоблари хусусида жаҳонда кўп фикр-мулоҳазалар билдирилмоқда. Чет эл оммавий ахборот воситалари шуни таъкидламоқдаки, Совет Иттифоқи холис ният ва тинчликка бўлган астойдил иштиёқ намунасини кўрсатиб, ядро хавф-хатарини бартараф этиш, ядро аслаҳахоналари кўпайтирилишини тўхтатиб қолиш, ядро ҳалокати хавф-хатарини камайтириш ва пировард натижада унинг имкониятини тугатиш учун ҳамма ишни қилмоқда.

Финляндия тинчлик тарафдорлари ҳаракати КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андроповнинг жавобларини зўр қизиқиш ва миннатдорчилик билан қабул қилади, деди Ю. В. Андроповга мурожаат қилган, Финляндия жамоат ташкилотлари номидан гапирган «Финляндия тинчлик тарафдорлари» ташкилотининг бош секретари **И. Паскаслахти.**

Финляндия телеграф бюроси қуйидагиларни таъкидлайди: Ю. В. Андропов ядросиз зона қатнашчилари бўладиган Шимолий Европа мамлакатларига қарши Совет Иттифоқи ядро қуролини ишлатмаслик тўғрисида ўз зиммасига мажбурият олишга тайёр эканлигини уқтирди.

Совет раҳбари Европанинг шимолида ядросиз зона вужудга келтириш тўғрисидаги таклифни қўллаб-қувватлаб гапирди, деб хабар қилади Даниянинг **Ритсаус-бюро** информация агентлиги. Совет раҳбари таъкидлаганидек, шундай зонада ядро қуролининг пайдо бўлиши учун ҳар қандай туйнукларни ёпиб қўйиш муҳимдир.

Американинг **АП** информация агентлиги хабар қилади: Совет Иттифоқи Англия ва Франциянинг тегишли қуролларини ҳисобга олиб, Европада ядро қуролини элтувчи воситалар бўйича ҳам, шунингдек портловчи зарядлар бўйича ҳам ядро потенциалларининг тенглиги тўғрисида аҳдлашиб олишни яна таклиф этмоқда. Совет Иттифоқининг бу таклифини ҳозирдаёқ олға томон қўйилган муҳим қадам, деб баҳо берган Ғарбдаги бир қанча мамлакатлар ижобий кутиб олдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, деб хабар қилади Ғарбий Германиянинг **ДПА** агентлиги, Европанинг шимолида ядро қуролидан холи зонани вужудга келтириш тўғрисидаги таклифни қўллаб-қувватлади. Совет Иттифоқи ўзининг шундай зонага туташ территориясига татбиқан баъзи муҳим тадбирлар тўғрисидаги масалани кўриб чиқишга ҳам тайёр бўлур эди.

Англиядаги **«Дейли телеграф»** газетаси Ю. В. Андроповнинг СССР Европанинг шимолида ва Европа қитъасининг бошқа қисмларида ядро қуролидан холи зоналар вужудга келтириш тўғрисидаги таклифни Европа халқларининг хавфсизлигини мустаҳкамлашнинг муҳим воситаси, деб билиб уни қўллаб-қувватлаши тўғрисидаги гапларини алоҳида келтиради. Совет раҳбарининг бундай позицияси, деб таъкидлайди газета, Шимолий Европа халқларининг муддаоларига мос бўлиб тушади.

Ҳиндистонда чиқадиган **«Нэшнл геральд»** ва **«Пэтриот»** газеталари Ю. В. Андроповнинг Финляндиядаги бир қанча жамоат ташкилотлари вакилларининг саволларига қайтарган жавоблари тўла текстини кўзга яққол кўринадиган жойларда босиб чиқариб, Совет Иттифоқи ҳамма жойда ядро қуролининг барча синов портлатишлари дарҳол тақиқланиши учун изчил курашмоқда, деб таъкидлайди.

(ТАСС).

«ИТТИФОҚЧИЛАР — САФДОШЛАР — ДЎСТЛАР!»

БЕРЛИН, 13 май. (ТАСС). Кеча ГДР пойтахтида 6 миллиондан кўпроқ аъзони бирлаштириб турган республикадаги энг оммавий жамоат ташкилотларидан бири — Герман — Совет дўстлиги жамиятнинг XII конгресси «Иттифоқчилар — сафдошлар — дўстлар!» деган шиор остида очилди.

Конгресс ишида ишлаб чиқариш илғорлари, кооператор деҳқонлар, сиёсий арбоблар ҳамда фан ва маданиятнинг таниқли намояндалари, ГДР миллий халқ армиясининг жангчиларидан иборат қарийб 2.600 делегат қатнашмоқда.

Делегатлар СССР билан ГДР ўртасидаги дўстлик ва қардошларча иттифоқ муносабатларини янада ривожлантириш, ўз социалистик ватани — ГДРни ҳар томонлама мустаҳкамлаш вазифаларини икки кун давомида муҳокама қиладилар.

ГБСП Марказий Комитети конгресс қатнашчиларига табрикнома йўллади. Табрикномада бундай дейилади: Совет Иттифоқи билан дўстлик ишчи ва деҳқонлар биринчи немис давлатининг олға қараб бундан буён ҳам муваффақиятли равишда ҳаракат қилишининг гаровидир.

Конгрессда ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Герман—Совет дўстлиги жамияти президенти Э. Мюккенбергер жамият марказий правлениеси номидан доклад қилди.

КАТТА ВАЗИФАЛАР ҲАЛ ЭТИЛМОҚДА

МАНАГУА, (ТАСС). Рейган маъмурияти билан сомосачи шайкалар сандиночилар революциясига қарши агрессияни авж олдириб юборганликларига қарамай, Никарагуа бу йил саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини анча кўпайтиришни мўлжалламоқда.

Ҳукумат ишлаб чиққан иқтисодий план биринчи навбатда зарур моллар, асосий қишлоқ хўжалик экинлари етиштиришни кенгайтиришни кўзда тутади. Планга мувофиқ бу йил пахта, кофе, банан, шакар-қамиш ва тамаки экиладиган майдонлар 28 минг гектар кўпаяди. Бу эса бултургига нисбатан экинлар ҳосилдорлигини 11 процент ошириш имконини беради.

Саноат ходимлари олдида катта вазифалар турибди. Тикувчиларнинг ўзларигина кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришни қарийб 85 процент кўпайтиришлари керак. Фойдали қазилмалар қазиб чиқариш, ёғочнинг қимматли навларини тайёрлаш ҳам ортади.

Никарагуа ҳукумати анчагина моддий ресурслар ва одам ресурсларини мудофаа эҳтиёжларига жалб этишга мажбур бўлмоқда.

Революция ғалабаларини ҳимоя қилишга бутун Никарагуа халқи отланди. Кейинги вақтларда резервдагилардан иборат батальонлар сафига яна 8 минг киши қўшилди. Кўнгиллилардан 3 минг нафардан зиёд киши халқ милицияси отрядларига ёзилди.

АВСТРАЛИЯНИНГ НОРОЗИЛИГИ

ПАРИЖ. (ТАСС). Австралия ҳукумати Франция Тинч океаннинг жанубий қисмидаги Муруроа оролида ядро синовларини ўтказаётганига қарши ғоят қатъий норозилик билдиради. Бу ерга визит билан келган Австралия ташқи ишлар министри У. Хэйден Франция ташқи алоқалар министри К. Шейсон билан учрашувда ана шундай деди. У Франция Австралия соҳилларига жуда яқин жойда ўтказаётган ядро синовлари унинг манфаатларига бевосита дахлдор эканлигини таъкидлади.

У. Хэйден Франция ҳукумати Австралиянинг ҳамда Муруроа оролидан полигон сифатида фойдаланиишга қарши чиқаётган региондаги бошқа орол давлатларининг норозиликларини назар-писанд қилмаётганлиги муносабати билан ниҳоятда ҳафсаласи пир бўлганлигини билдирди. Ҳозир Франция Муруроа оролида ядро синовларининг янги бир туркумини ўтказмоқда. Франция маъмурларининг гўё бу синовлар «радиактив зарарланиш хавфини солмайди» деган гаплари ишнинг моҳиятини ўзгартирмайди, чунки Австралия ядро синовларига қаршидир, деди министр журналистларга. У. Хэйден Тинч океан жанубий қисмидаги мамлакатларнинг август ойида Канберрада бўлажак конференциясида Австралия дунёнинг шу районининг ядросиз зона, деб эълон қилинишини таклиф этажагини ҳам таъкидлади.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ВЕНГРИЯДА ТРАНСПОРТ АХБОРОТИ ХИЗМАТИ

● БУДАПЕШТ. Бундан роппа-роса бир йил олдин Венгрия радиоси орқали илк бор «Фэвинформ» программаси эфирга чиққан эди. Шу вақт ичида Венгрия пойтахти транспорт ахбороти хизмати автомобилистлар ва жамоат транспорти пассажирларига ғоят манзур бўлди.

«Фэвинформ» ҳар куни эфир орқали саккиз марта эшиттириш олиб бориб, Будапешт кўчаларида ва жамоат транспорти маршрутларида бўладиган ўзгаришлар тўғрисида, кўчаларда ва йўл ишлари туфайли вужудга келадиган кутилмаган ўзгаришлар тўғрисида шу заҳотиёқ хабар беради. «Фэвинформ» ходимлари ўз эшиттиришларида қатновнинг энг мақбул маршрутлари тўғрисида маслаҳатлар бериб, бошқа кўпгина фойдали маълумотлардан хабардор қиладилар.

СССРНИНГ ТЕХНИКАВИЙ КЎМАГИДА

● ХОШИМИН. Вьетнамнинг жанубидаги Донгнай вилоятининг Чиан райони Америка агрессиясига қарши кураш йилларида партизанларнинг энг катта базаларидан бири сифатида машҳур бўлди. Бугунги кунда Донгнай дарёси устида қурилаётган гидроэлектростанцияга шу район номини беришга қарор қилинди. 320 минг киловатт қувватли бу ГЭС Совет Иттифоқининг техникавий кўмагида қурилади. Қурилишга раҳбарлик қилувчи штаб тузилди. Унга вьетнамлик энергетиклар, олимлар, қурувчилар партия ва жамоат ташкилотларининг вакиллари киритилди.

«Чиан» гидроэнергетика узели мамлакат шу қисмининг саноат потенциалини кўпайтириш учунгина эмас, шу билан бирга республиканинг энг муҳим шоли кони бўлган Меконг дарёси қуйи қисмида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш учун жуда катта аҳамиятга эга бўлиб, юз минглаб гектар ҳосилдор ерларни барқарор суғоришни таъминлаш имконини беради.

САНОАТ РОБОТЛАРИ

● ПРАГА. Нови-Ичин шаҳридаги бинокорлик материаллари заводида ғишт ишлаб чиқаришда фойдаланиладиган саноат роботи ЧССРда биринчи бўлиб жорий этилди. Чехословакиялик мутахассислар яратган автомат ишлаб чиқариш самарадорликни кескин ошириб, оғир қўл меҳнатига барҳам берди. Келгуси йилларда республиканинг ғишт заводларида ўнлаб шундай роботлардан фойдаланилади. Ишлаб чиқаришни автоматлаштириш Чехословакияда қурилиш индустриясини ривожлантиришнинг муҳим йўналиши бўлиб қолади. Бу вазифа СССР ва бошқа қардош мамлакатлар билан яқин ҳамкорликда ҳал этилмоқда.

Чехословакия корхоналари шу беш йилликда СССРнинг буюртмаси билан ғишт ишлаб чиқарадиган 50 дан ортиқ автомат линия қуриб беради. Бундай линиялар хом ашёни пиширишдан тортиб тайёр ғиштни махсус контейнерларга ортгунга қадар барча ишларни одам ёрдамисиз бажаради.

УМИДБАХШ ЯНГИЛИКЛАР

● ГАВАНА. Кубада қишлоқ хўжалигини социалистик асосда қайта ўзгартириш жараёни жадал суръатлар билан давом этмоқда. Кооперациялаш хўжалик юритишнинг янги серунум формаларига ўтишнинг асосий усули бўлиб қолмоқда. Ҳозирги вақтда республикада 1426 та кооператив бўлиб, уларнинг учдан бир қисми Куба қишлоқ хўжалигининг асосий экини бўлган шакарқамиш етиштириш билан банддир. Деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотининг бошқа энг муҳим турларини етиштириш сезиларли даражада кўпаймоқда. 1980 йилда битта кооператив хўжаликда йилига ўрта ҳисобда 34 минг сўмлик маҳсулот етиштирилган бўлса, ҳозир бу кўрсаткич 3 баравардан зиёд ўсди. Деҳқонларнинг даромадлари ҳам кўпаймоқда.

(ТАСС).

Газетхон мулоҳазаси

ДОИМО ТИНЧЛИК БЎЛСИН!

Биз совет кишилари уруш нималигини яхши биламиз. Шу боисдан уруш оловини ёқиш ниятида юрган, ядро қуроли билан жаҳон халқларига дағдаға қилаётган океан ортидаги кимсалардан чексиз нафратланамиз.

Жонажон Коммунистик партиямиз ва Совет ҳукуматимиз изчил ленинча тинчлик сиёсатини ўтказмоқда. Бу сиёсатнинг мақсади халқларни уруш офатларидан сақлаб қолиш бўлгани учун ҳам биз уни маъқуллаймиз ва қўллаб-қувватлаймиз. Планетамизда доим тинчлик бўлсин, унинг осмони ҳамиша беғубор бўлсин! Келажагимиз бўлган ёш ғунчаларимиз: «Отам қачон келади!» — деб йиғлашмасин.

Ё. МУҲАММАДИЕВ,
Улуғ Ватан уруши қатнашчиси. Хатирчи райони.

ЖИДДИЙ МАҒЛУБИЯТ

ВАШИНГТОН, (ТАСС). Сенат Оқ уйнинг рухсати ва маъқуллаши билан республикачилар партиясининг раҳбарлари 1984 молия йилига тайёрланган кемлиштирувчилик бюджети лойиҳасини кўпчилик овоз билан рад этиб, президент Рейганни жиддий мағлубиятга учратди. Бу лойиҳа жумладан ҳарбий харажатларни ҳозирги молия йилидагига нисбатан 7,5 процент кўпайтиришни назарда тутади.

Республикачилар партияси гарчи сенатда кўпчилик овозга эга бўлса ҳам, аммо республикачилардан 7 киши бюджет лойиҳасига қарши овоз берди. Шу билан овозга қўйиш натижаси ҳал бўлди. Сиёсий кузатувчилар овоз бериш якунларини шарҳлаб, президент Рейган социал эҳтиёжларга маблағларни камайтирган ҳолда бусиз ҳам ҳаддан ташқари кўпайтирилган ҳарбий харажатларни янада кўпроқ миқдорда оширишга қаратилган қонун лойиҳаларини ўзига итоатгўй конгресс орқали бемалол тасдиқлатиб оладиган пайтлар ўтиб кетганлигини таъкидлашди.

Капитализм иллатлари

ЁШЛАР КУЛФАТИ

Брюсселдан берилган хабарда кўрсатилишича, «умумий бозор» мамлакатларида 12 миллиондан кўпроқ ишсиз бор. Европа иқтисодий ҳамжамияти статистика бошқармасининг хабар қилишича, улар бу мамлакатлардаги ишга яроқли аҳолининг қарийб 11 процентини ташкил этади. Ёшлар, айниқса оғир мушкулликда қолди. 25 ёшгача бўлган йигит ва қизларнинг 37 проценти иш қидириб сарсон-саргардон тентирамоқда.

Ирландияда ишсизликнинг энг юқори даражага етганлиги қайд қилинмоқда. Бу ерда меҳнат қилишга қобилиятли аҳолининг 15,2 проценти ишсиздир. Голландияда эса ишга яроқли аҳолининг 14,3 проценти ва Бельгияда 13,8 проценти иш билан таъмин этилмаган.

МИНИСТРНИНГ ЭЪТИРОФИ

Австрияда ҳам сўнгги йилларда ёшлар ўртасида ишсизлик кўпайиб бормоқда. Австрия социал ишлар министри А. Даллингернинг эътироф қилишича, ҳозирги вақтда мамлакатда 15 ёшдан 25 ёшгача бўлган 43 мингдан кўп «ортиқча» киши бор. Бутун ишсизлар армияси 172 минг кишига етган. Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан меҳнат қилиш ҳуқуқидан маҳрум этилган йигит ва қизлар ярим баравар кўпайган.

МАБЛАҒЛАР КАМАЙМОҚДА

Яқинда Италия касаба союзларининг яна бир маълумоти эълон қилиниб, бунда кўрсатилишича, мамлакат пойтахти Рим шаҳрида салкам 5 минг нафар ёш врач ишсиз эканлиги қайд этилади. Улар бир амаллаб тирикчилик ўтказиш учун санитар, қоровул, массажчи бўлиб ишга кирмоқдалар.

Врачлар ўртасида ишсизларнинг бунчалик кўпайиб кетганлигига соғлиқни сақлаш системасидаги умумий кризис, шунингдек, социал эҳтиёжлар учун ажратиладиган маблағлар кескин равишда қисқартирилаётганлиги сабаб бўлмоқда.

Ахборот

НАМАНГАН

ҚИЧҚИНТОЙЛАР ФАРОҒАТИНИ ЎЙЛАБ

Косонсой шаҳрида 360 ўринли болалар боғчаси фойдаланишга топширилди. СССР 60 йиллиги номли шойи тўқиш фабрикаси ишчи ва хизматчиларининг фарзандларига аталган бу объект райондаги 46-доимий болалар боғчасидир. «Ленин йўли» қишлоқ Совети территориясида ҳам 180 ўринли боғча қурилиб, ишга туширилди.

Райондаги кичик ёшдаги болаларнинг кўпчилиги мактабгача тарбия муассасаларига жалб этилган.

ҲОВЛИ ТЎЙЛАРИ

Задарё районидаги Марказий Фарғона чўлида ташкил этилган маккажўхоричиликка ихтисослашган СССР 60 йиллиги номли совхоз ишчилари учун уй-жойлар, маданий-маиший объектлар қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Барпо этилган дастлабки ўн бешта уй-жой калитлари тантанали равишда ишлаб чиқариш илғорларига топширилди. Улар орасида ўтган йили маккажўхори ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириб, давлатга сотишда юксак кўрсаткичларни қўлга киритган Олимжон Шамсиев, Абдусаттор Жабборов, Раҳматилла Қўчқоров, Аҳмад Холматов сингари меҳнатсеварлар бор.

МАРҲАБО, АБАЙ ОҒА!

САНЪАТ ОЛАМИДА

Ленин орденли Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрида қозоқ совет адабиётининг классиги Мухтор Авезов асари асосида «Абай» драмаси саҳналаштирилмоқда. Асарни саҳнага қўйиш учун Олмаотадан — М. Авезов номидаги Қозоғистон Давлат академик драма театрининг бош режиссёри, СССР халқ артисти, СССР ва Қозоғистон ССР Давлат мукофотлари лауреати Озарбайжон Мамбетов таклиф қилинган. Мухбиримиз у билан учрашиб суҳбатлашди.

— Спектакль Ҳамза театрининг июнь ойида Олмаотага қиладиган гастролига тайёрланяпти. Шундайми?

— Тўғри, лекин буни расмий тадбир деб билмаслик керак. Биз азалдан бир-биримизга бориб асарлар саҳналаштиришни орзу қилиб юрардик. Ажойиб актёрлари, оригинал, мароқли репертуари билан довруғ таратган Ҳамза номидаги ва бизнинг Мухтор Авезов номидаги театр коллективларининг шундай ижодий ҳамкорлик қилишлари, алоқаларини янада мустаҳкамлашлари, шубҳасиз, иккала маданият ўчоғи учун фақат зафар келтиради. Ўзаро ижодий алоқа ва ҳамкорликнинг қалдирғоч спектакли нафақат республикаларимизда, балки, бутун мамлакатимизда довруғ таратган ёзувчининг машҳур асари асосида яратилиши керак эди. Хурсандмизки, Ҳамза театридек улуғвор масканда Мухтор Авезов асари асосида ўлмас Абай оғамиз ҳақида ҳикоя қилувчи спектакль қўйиляпти. Бундан бир менгина эмас, бутун қозоқ халқи чексиз хурсанд. Ахир, хурсанд бўлмай бўладими?! Спектакль қадимий ва ҳамиша навқирон, дўстлик, қардошлик ва тинчликнинг мўътабар шаҳри деб ном қозонган Тошкентнинг 2000 йиллиги, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги юбилейлари арафасида саҳналаштирилмоқда!

Бизнинг театрда эса ўзбек халқининг фахри ва ифтихори, буюк фарзанди Алишер Навоийга бағишланган спектакль ўйналяпти. Таниқли ўзбек ёзувчилари Уйғун ва Иззат Султон асари асосида саҳналаштирилган бу спектакль театр санъатимизда катта воқеа бўлди. Халқимиз, санъат мухлислари драмани зўр қизиқиш билан томоша қилишяпти. Спектаклдаги Навоий ролини Қозоғистон ССРда хизмат кўрсатган артист, республика Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Тўнғишпай Жаманқулов ижро этмоқда. «Алишер Навоий» драмасини Тошкент гастроли пайтида ҳам кўрсатамиз.

— Озарбайжон оға, репетициялар қандай боряпти?

— Репетициялар кутилганидек зўр қизиқиш билан давом этяпти. «Қизиқиш» деганимда фақат Ҳамза театри коллективининг драмага бўлган ҳурматини, интилишини, унда олға сурилган ғояларга бўлган улуғ садоқатини, қолаверса, қозоқ драматургиясидан бу ерда биринчи марта саҳналаштирилаётган спектаклга нисбатан ўзига хос эъзозини назарда тутяпман. Ажойиб ижрочилиги, ранг-баранг репертуари билан танилган коллективнинг Зикир Муҳаммаджонов, Ғани Аъзамов, Ёқуб Аҳмедов, Турғун Азизов, Яйра Абдуллаева каби машҳур актёр ва актрисалари спектаклда иштирок этаётган экан, ҳеч шубҳасиз, кўнгилдагидек ғалабага эришилади. Театрнинг ёшлари ҳам устозларига муносиблиги билан мени хурсанд қилаётир. Масалан, Ёдгор Саъдиев, Саидкомил Умаров, Теша Мўминов, Эркин Комилов, Сайёра Мусаева, Маҳмуджон Дўстматов, Абдухалил Мегнаров сингари ёш артистлар репетицияга ўз вақтида келишади, ҳар бир саҳнанинг муваффақияти учун курашишади, ўз устиларида қунт билан ишлашади.

Абай ролини Ўзбекистон ССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти лауреати Ёқуб Аҳмедов ўйнамоқда. Мен Ёқубжонни кўп йиллардан бери яхши биламан. Унинг ажойиб ижрочилик қобилияти, таланти бор. Олим Хўжаев, Шукур Бурхонов каби улуғ устозлари изидан бораётган дўстимнинг Абай ролини ўйнашини жуда-жуда хоҳлагандим. Ёқубжонга раҳмат. Ролга меҳр-муҳаббат билан муносабатда бўлиб ўйнаяпти. Ҳақиқий санъаткорга хос бу фазилат дўстимга келгусида ҳам кўпдан-кўп ижодий ютуқлар ҳадя этишига ишонаман.

— Театрингиз коллективи Тошкент гастроли пайтида қандай асарлар кўрсатади?

— Аввало, гастролимизни Тошкент шаҳрининг 2000 йиллик юбилейига бағишлаганимизни айтиб ўтишим керак. Гастроль программасида репертуаримиздан мустаҳкам ўрин олган, кўп йиллардан бери мунтазам кўрсатилиб келаётган машҳур спектакллар бор. «Алишер Навоий» драмасини биринчи асарлар қаторида намойиш этамиз.

Гастролдан умидимиз катта. Бу ижодий сафар ўзбекистонлик ҳамкасбларимиз билан бўлган ўзаро алоқа ва ҳамкорлигимизни янада мустаҳкамлайди, деб ишонамиз. Дўстларимиз билан бўладиган учрашувлар, суҳбатлар ҳозирги замон театр санъати проблемаларига, санъаткор ва замон мавзуларига бағишланса ажаб эмас. Биласиз, мамлакатимизда ҳозир драматург ва театр мавзуида баҳс-мунозара кетяпти. Тошкентда худди шу масала хусусида ҳам батафсил фикр алмашамиз.

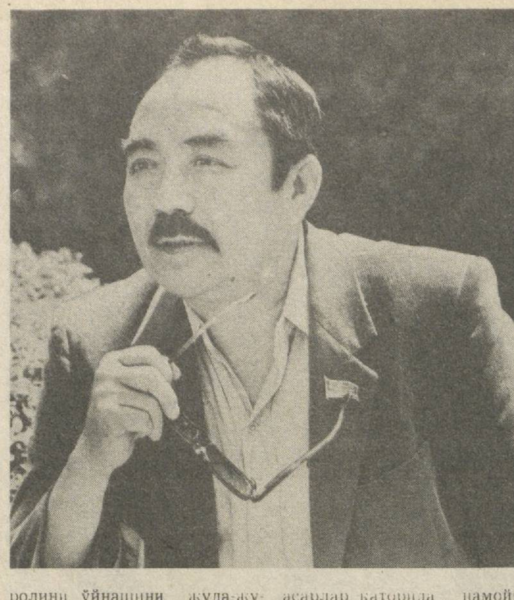

Суратда: О. Мамбетов.
В. Молгачев фотоси.

МИШ-МИШЛАР „МЎЪЖИЗА"СИ

ФЕЛЬЕТОН

Кимга қандай, билмадигу, аммо «миш-миш» деганда Шириноййнинг жони кириб қолади. У ёшлигиданоқ шунақа гапларга жуда хирс қўйганди, сочига оқ оралаб, юзига ажин тушганида ҳам бу одатини ташлолмади. Тўғри, олдинлари у тарқатган нинадек гаплар туядек-туядек бўлиб кимларнингдир ғашига текканидан ўзида йўқ қувониб юрарди. Вақт ўтиб ёши бир жойга бориб қолганидан кейин эса ана шу миш-мишлардан кўпроқ фойда чиқариб олиш тўғрисида ўйлайдиган бўлиб қолди.

— Алдагани бола яхши, дейишарди, — деди у ўзига-ўзи. — Йўқ, болани алдаган билан фойда чиқмайди. Ҳозир ҳамма гапингга ишонадиган лақма одамларни алдаган яхши. Уларни лақиллатиб чўнтагини қоқлаб олсам, биров бир нарса дермиди?

Ширинои энди эрта-ю кеч, ўтирса ҳам, турса ҳам, қўйингчи, эри Исҳоқ Салимов билан бирга жияни Ойниса Умарованинг уйига меҳмон бўлиб борганида ҳам қандай қилиб одамларни яхшироқ алдаш тўғрисида бош қотираверди.

— Вой, намунча хаёл сурасиз? — унинг ҳардамхаёл бўлиб ўтирганини кўриб Ойнисахон ажабланди. — Худди Мавлудахоннинг ўзгинаси бўлиб қолибсиз. У бечора ҳам ўйлайвериб-ўйлайвериб, ранг-рўйи бир ҳолатда бўлиб қолди.

— Мавлудахонга нима бўпти, айланай? — Ширинои истар-истамас сўради.

— Жўжабирдек жон, битта уйда жудаям қисилиб қолишибди. Уй учун навбатга туришган экану, аммо...

— Нима? Уй? — Ўз хаёли билан банд бўлиб ўтирган Шириноййнинг миясида бир фикр «ярқ» этиб чақнагандек бўлиб кетди. Кўпдан бери ўйлаб юрган нарсасини энди топиб олгандек чеҳраси бирдан ёришди. «Ойнисахоннинг оғзи бўш, ичида гап ётмайди, эшитганини тўтиқушдек қайтармаса ёрилиб кетгудек бўлади, — ўйлади у. — Унинг худди ана шу шошқалоқлигидан фойдаланиб қолишим керак».

— Вой, Ойнисахон, билсангиз, ўша сиз айтган одам худди менинг ўзим бўламан, — деди у илжайиб. — Шаҳар ижрокомидагиларнинг каттаси менинг энг яқин танишим. Ўшанга бир оғиз айтсам, эртагаёқ Мавлудахонингизга кооператив уйдан тўрт хонали деса тўрт хоналигини, беш хонали деса беш хоналигини ёзиб беради. Кейин яшайверади, маза қилиб.

— Вой, қандай яхши-я, — Ойнисахон астойдил қувониб кетганидан оғзи қулоғига етиб келинойисининг бўйнидан маҳкам «ачом»лаб олди. — Кўрасиз, бугуноқ бориб Мавлудахондан суюнчи оламан.

— Шошманг, айланай, шошманг, — Ширинои унинг енгидан тортиб ўрнига ўтқазиб қўйди. — Ўзингиздан қоладиган гап йўқ, бунақа ишлар сираям харажатсиз битмайди. Агар, билсангиз, ўша танишим ҳар битта уйга нарх белгилаб қўйган, хизмат ҳақи учун уч хонали уйга уч ярим минг, тўрт хоналисига тўрт ярим минг, беш хоналисига беш ярим минг сўм олади. Мавлудахонингизга шу шартни ҳам шипшитиб қўйинг, агар пулидан қочмаса, қанақа уй бўлса ҳам тўғрилаб беришни бўйнимга оламан.

— Ўлибдими пулидан қочиб. Эри кимсан — каттакон театрнинг артисти бўлса, қўлини қаёққа узатса, етади. Ҳали кўрасиз, беш хоналигидан ками бўлмайди, деб туриб олади.

— Уйга муҳтож бошқа танишларингизга ҳам айтиб қўйинг пул бўлса, хоҳлаган жойингиздан навбатсиз кооператив уй тўғрилаб берадиган шунақа бир опам бор деб, хўпми, айланай? Кейин шолининг орқасидан курмак ҳам сув ичгандек, сиз ҳам қуруқ қолмайсиз, тасаддиқ. Топган ҳар бир мижозингиздан сизга ҳам чўтал ундириб бераман.

Шундай қилиб, кутилмаганда Шириноййнинг режаси амалга ошиб, ўйлаб қўйган ўйлари юзага чиқадиган бўлиб қолди. Ойниса Умарова эртасигаёқ ҳовлиққанича «Ҳой, Мавлудахон, суюнчи беринг, ишингиз битадиган бўлиб қолди!» деб қариндошининг эшигидан кириб борди. Мавлудахоннинг турмуш ўртоғи Тоҳир Раҳимов ҳам уйда экан. Янгиликни эшитиб эр-хотиннинг боши осмонга етди. Тоҳир югуриб ичкаридан беш ярим минг сўм олиб чиқди-да, Ойниса билан Мавлудага «Тур, турлаб» қолди.

— Бўла қолинглар, илиқиссиғида бориб ишимизни битириб олайлик.

Сўнг бошлашиб Тошкент шаҳрининг Марказ-13 кварталидаги 22-уй, 2-квартиранинг эшигини тақиллатишди. Эшикни Ширинои Салимова очди.

— Мана, беш ярим минг сўм, — остонадаёқ Тоҳир Раҳимов унга рўмолчага тугилган пулни узатаркан, ҳовлиқиб деди. — Ўша танишингизга тайинлаб қўйинг, квартиранинг беш хоналигидан бўлсин.

— Хўп, хўп, тасаддиқ, албатта айтаман. — Ширинои уларни ичкарига таклиф қиларкан, қўшиб қўйди. — Беш хонали бўлса беш хонали-да, ўргилай, — сўнг бир парча қоғозга тилхат ёзиб, Раҳимовга узатди. — Бунга сиздан беш ярим минг сўм қарз олдим, деб ёзиб қўйдим, йўли шунақа, айланай. Бу пулларингизни шу бугуноқ ўша танишимга олиб бориб бераман.

— Раҳмат, опа, раҳмат. Бу яхшилигингизни умрбод эсдан чиқармайман.

— Раҳматингизни янги уйга кўчиб кирганингиздан кейин айтасиз, тасаддиқ. Ҳозир эса, — Ширинои худди эндигина эсига тушиб қолгандек, қўшиб қўйди. — Сиз каттакон артистсиз, ошна-оғайниларингиз кўп. Агар уларнинг орасида уйга муҳтожлари бўлса бемалол айтаверинг, уларнинг ҳам ишини тўғрилаб бераман.

Дунёда нима кўп, биров бир нарса деса лақиллаб ишонадиган лақмалар кўп. Орадан кўп ўтмай, Тоҳир билан Ойнисаларнинг танишбилиш, қариндош-уруғлари бирин-кетин уларнинг эшигини тақиллатиб кела бошлашди.

— Мана, еб кетарга уч ярим минг сўм, ўша танишингизга айтинг, уч хонали уй тўғрилаб берсин, — Тошкент районидаги Абдураҳмонов номли совхозда яшаб, шофёрлик қиладиган Собир Раҳимов илтимос қилди.

— Менга ҳам уч хоналигидан бўлсин, мана, тўрт минг сўм, санамай олаверинг, — шундай деб «Ёш гвардия» театрининг артисти Матёқуб Матчонов қўярда-қўймай бир даста пул узатди.

— Мен билан бирга ишлайдиган Фарида Қаюмова ҳам беш хонали квартира олмоқчи эди. Мана олти ярим минг сўм. Шундан минг сўми ўзингизга сийлов ҳақи, — Марказий универсал магазинининг назоратчи-кассири Ҳусниддин Нуриддинов ҳам илтимос қилди.

Қўйингчи, 2-таксопаркнинг шофёри Наби Усмонов, Сағбон кўчасида истиқомат қилувчи Адҳам Тўраев, Муқимий номли Ўзбек давлат музикали драма ва комедия театрининг солист-вокалистлари Абдушоир ва Меҳмонали Салимовлар, шу театрнинг созандаси Давронбек Жўраев ва бошқа кўп кишиларнинг баъзилари беш ярим минг, айримлари эса уч ярим минг сўмни санаб беришди.

— Туя қанча катта бўлса, яғрини ҳам шунча катта бўлади, — деб уқтирарди Ш. Салимова ёрдамчиларидан навбатдаги «ўлжани» қабул қилиб оларкан. — Хоналар қанча кўп бўлса, пули ҳам шунча кўпаяди. Шунинг учун уч хонали уй олмоқчи бўлганларни тўрт, беш хоналисига кўндираверинглар.

— Одамлар тихирлик қилиб ё пулимни, ё квартиранинг калитини бер, қачонгача пайсалга соласан дейишяпти. Буёғини тезлаштирсангиз бўлармиди? — Тоҳир Раҳимов пул билан овора бўлиб кетиб, квартира олиб беришни бутунлай унутиб юборган Ширинои Салимовага бир куни эслатиб қўймоқчи бўлиб деди. — Бунинг устига, мен ҳам беш ярим минг сўм бериб қўйибман-а...

— Ҳамма нарса ҳам вақти-соати билан бўлади, — Ширинои Салимова уни гапиришга қўймай оғзига урди. — Сенинг ҳам, оғайниларингнинг ҳам пуллари ўша каттакон танишимда. Бу йил бўлмаса, икки-уч йилдан кейин оласизлар квартираларингни. Ишқилиб ҳаммаларингни уйли-жойли қилиб қўйсам бўлдими?

Икки-уч йилнинг дарагини эшитиб, Раҳимовнинг қути ўчди.

— Ҳазиллашяпсизми, опа. Уларнинг ҳаммаси ошна-оғайниларим, ҳамкасбларим бўлади. Бир йўла мени ўлдирмоқчимисиз?

— Э, йигит бошинг билан намунча қалтирайсан. Вой-бў, — Ширинои Салимова Раҳимовнинг ранг-рўйи девор бўлиб кетганини кўриб жеркиб ташлади. — Қўрқма, унча-мунча одамнинг қўлидан келмайдиган ишни аёл бошим билан эплаб келганман, бунисини ҳам бир амаллайман. Ундан кейин, — Салимова қошини чимириб қариндошига ўқрайди, — шуниям эсингдан чиқарма, мен, сен, анави Ойниса ва Мавлудалар, ҳаммамиз битта сиртмоққа боғланганмиз. Ўша сиртмоқнинг учи менинг қўлимда, ғинг десанг, бўғзингдан қисаман.

Салимова шеригини бир пайтда ҳам силаб, ҳам силтаб жўнатиб юборгач, жавраб-жавраб, яшириб қўйган жойидан бир бўхча пул чиқарди. Илгари юз марта санаган бўлса ҳам, эринмай яна санаб чиқди. Ҳаммаси бўлиб 71 минг 600 сўм. Чўтал пули деб 1400 сўмни Ойнисага, 1500 сўмни эр-хотин Раҳимовларга бермаганида 74 минг 500 сўм бўларди. Зарари йўқ, озгина сабр қилса, бу пуллари 100 минг сўмга етиб қолса, ажабмас. Сабрнинг таги олтин дейдилар-ку...

Мана, ҳурматли газетхон, олдинига беозоргина бўлиб кўринган миш-миш гаплар қаллоб ва фирибгарлар қўлига тушганида одамларни алдашнинг қандай хавфли қуролига айланиб қолишини кўрдингизми? Ширинои Салимова ва унинг аравасига тушиб, ашуласига жўр бўлган шериклари буни ўзларининг қора қилмишлари билан исботлаб беришди. Давлат органларининг ҳам обрўсини тушириб юрган бу қаллоблар энди ана шу қилмишлари учун жазоларини тортадилар, албатта. Бироқ таёқнинг икки учи бўлганидек, бу хунук воқеанинг ҳам иккинчи томони борки, унга тўхталмай ўтиб бўлмайди. Бизнинг жамиятимизда порахўрлик, шунингдек пора бериш ҳамда бу ишда воситачилик қилиш жуда оғир жиноят ҳисобланади ва шу ишга бош қўшган ҳар қандай шахс жиноий жавобгарликка тортилади. Бас, шундай экан, фақат фирибгарлик, товламачилик ҳамда порахўрлик кўчасига кирган Ширинои Салимова ва унинг шерикларигина эмас, шу билан бирга пора бериш йўли билан ишини битириб олмоқчи бўлган шахслар ҳам ўз қилмишларига яраша жазоларини тортмоқлари лозим. Шундай бўлишига шак-шубҳа йўқ.

Т. КОМИЛОВ,
Р. ТУРСУНОВ.

СПОРТ

ГИМНАСТИКА:

ДАСТЛАБКИ НАТИЖАЛАР

Республика пойтахтининг йирик спорт базаларидан бири — «Меҳнат резервлари» комплексида бадиий гимнастика бўйича СССР биринчилиги ўтказилмоқда. Дастлабки кун баҳсларида кичик ёшдаги қизлар майдонга тушдилар. Бунда тошкентлик Мария Николаева 28 балл тўплаб биринчи ўринни эгаллади. Катта ёшдаги қизлар ўртасида кировлик Елена Девятеярова маҳорат кўрсатди. Умумкоманда ҳисобида спартакчилар ғолиб бўлиб туришибди.

БАҲСЛАР ВА ҒОЛИБЛАР

*** ФУТБОЛ. Кеча ЦСКА — «Жальгирис» командалари учрашуви билан 10-тур ўйинлари якунланди. Бўлиб ўтган учрашувларда қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: «Арарат» — «Черноморец» — 3:0, «Динамо» (Тб) — «Динамо» (М)— 0:0, «Нефтчи» — «Спартак»— 2:1, «Торпедо» (К) — «Нистру» — 0:1, «Динамо» (К) — «Днепр» — 2:1, «Металлист»— «Шахтёр» — 1:0. Ҳозир «Арарат» 14 очко билан пешқадамлик қилмоқда.**

*** ЕНГИЛ АТЛЕТИКА. Тошкент шаҳар чемпионатида 2 метр 28 сантиметр баландга сакраган В. Просвирин халқаро классдаги спорт мастери талабидан ортиқ натижа кўрсатди.**

*** ЧИМ ХОККЕЙ. Биринчи лига коллективлари ўртасида мамлакат чемпионати бошланди. Самарқанднинг «Чевар» командаси москвалик спартакчиларни (2:1), Фарғонанинг «Химик» коллективи эса Черновцининг «Университет» хоккейчиларини (3:0) қабул қилдилар.**

*** КАМОН ОТИШ. Тошкентда республика шахсий чемпионати давом этмоқда. 70 спортчи иштирок этаётган мусобақада ҳозирча республика терма командасининг аъзоси Бебе Чеку олдинда бормоқда. Йигитлар ўртасида Тошкент области вакили Анатолий Медведев пешқадамлик қилмоқда.**

*** ШАХМАТ. Тошкентда эркаклар ўртасида Ўзбекистон чемпионати ўтказилмоқда. Олий лига аъзолари баҳсининг учинчи тур ўйинларидан кейин Б. Шпилькер билан М. Салтаевлар иккитадан очко тўплашди.**

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги
ТОШКЕНТ ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1983—1984 ўқув йили учун
8-синф маълумоти билан ошпазлик, 10-синф маълумоти билан ошпазлик ва кондитерлик группаларига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати 8-синф маълумотига эга бўлганлар учун 3 йил, 10-синф маълумотига эга бўлганлар учун 2 йил бўлиб, ҳамма группаларга Ўзбекистон ССР шаҳарларида яшовчи 15—30 ёшгача бўлган қизлар қабул қилинади.

ЎҚИШ ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади, билим юртини тугатганларга диплом ва ўрта маълумоти ҳақидаги ҳужжат берилади.

Ўқиш даврида барча ўқувчиларга 32 сўм стипендия тўланади.

Ўзбекистоннинг бошқа шаҳарларидан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

ЎҚИШ 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари шарт: директор номига ариза, 3х4 см. ҳажмидаги 5 та фотосурат, маълумоти ҳақидаги шаҳодатнома (асл нусхаси), туғилганлиги ҳақида гувоҳнома (асл нусхаси) ёки паспорт, соғлиги тўғрисида справка (286-форма), турар жойидан справка (8-синфни битирган ўқувчилар учун), шаҳар савдо бўлимидан ёки ошхоналар трестидан йўлланма.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳар, Оқтепа массиви, Самарқанд дарбоза кўчаси, 60-уй (32, 36, 43«э», 7, 70, 77, 13, 29-автобуслар, 4, 9, 11-трамвайларнинг «Оқтепа» бекати).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
129-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1983—1984 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ КАСБ ЭГАЛАРИНИ ТАЙЁРЛАЙДИ:

ошпазлар (чет эл таомлари тайёрлайдиган). Маълумоти 10 синф. Ўқиш муддати — 1 йил.

Ошпазлар. Маълумоти 8 синф. Ўқиш муддати 3 йил.

Официантлар (чет тиллари ўқитиладиган). Маълумоти 10 синф. Ўқиш муддати 2 йил.

Қандолатчилар. Маълумоти 10 синф. Ўқиш муддати 2 йил. Маълумоти 8 синф. Ўқиш муддати 3 йил.

Саноат моллари сотувчилари. Маълумоти 10 синф. Ўқиш муддати 1 йил.

Озиқ-овқат моллари сотувчилари (кенг миқёсда). Маълумоти 10 синф. Ўқиш муддати 1 йил.

Ўрта маълумотли ўқувчилар ойига 30 сўм стипендия билан таъминланадилар, 8 синф маълумоти бўлган ўқувчилар овқат, кийим-бош билан таъминланадилар ҳамда ўрта мактабни тамомлаганлиги тўғрисида тўлиқ ўрта маълумот тўғрисида диплом оладилар.

Ўқув юртини тамомлаганлар Ўрта Осиё республикаларида ва Қозоғистон ССРга қарашли чет эл саёҳатчиларига хизмат қилувчи ресторанларда ҳамда Ўзбекистон ССР Савдо министрлигига қарашли корхоналарда ва «Узплодоовошч» магазинларида ишлайдилар.

Машғулотлар янги бинода ва ҳозирги замон асбоб-ускуналари билан жиҳозланган хоналарда олиб борилади. Билим юртида турли хил бадиий ва жисмоний тарбия тўгараклари ташкил қилинган. Интурист йўлланмаси билан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқиш 1 сентябрдан бошланади.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: аттестат ёки 8 йиллик гувоҳнома (асл нусхаси), медицина справкаси (286-форма), фотосурат 3х4 см. ҳажмида (6 дона), директор номига ариза; характеристика, яшаш жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, автобиография.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳар, Юнусобод массиви, СГ-2 (9, 49, 117-автобусларнинг «96-мактаб» бекати).

ЎРТА ОСИЁ ТАБИИЙ ГАЗ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
(СредазНИИИгаз)
лабораториялар ва бўлимлар бўйича
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: ер қатламлари ва қудуқларни тадқиқ қилиш, илмий-тадқиқот ишларини координациялаш ва самарадорлиги ҳамда институт ечимларини жорий қилиш устидан контроллик қилиш, иқтисодий тадқиқотлар;

кичик илмий ходимлар: иқтисодий тадқиқотлар (2), қазилма конларини ишлаб чиқиш ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш анализи (2), пармалаш, илмий-тадқиқот ишларини координациялаш ва самарадорлиги ҳамда институт ечимларини жорий қилиш устидан контроллик қилиш (2), газни қайта ишлаш (2).

Конкурсда ихтисослари мувофиқ келадиган, илмий даража ёки ишлаб чиқариш фаолияти тажрибасига эга бўлган мутахассислар қатнашиши мумкин.

Конкурс муддати — 7 июнгача.

Ариза ва ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри, 29-алоқа бўлими, Т. Шевченко кўчаси, 2-уй, илмий секретарга.

Г. С. ТИТОВ НОМЛИ СПОРТ ПРОФИЛИДАГИ РЕСПУБЛИКА МАКТАБ-ИНТЕРНАТИ
гимнастика бўлимининг машғулотлар ўзбек тилида олиб бориладиган 4-синфига
ЎҒИЛ ВА ҚИЗ БОЛАЛАРНИ

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Қабул қилинувчилар III ўсмирлар разрядига эга, дарсларни яхши ўзлаштираётган бўлишлари лозим.

Ўқишга кирадиган болаларни маҳорат синовидан ўтказиш 1983 йил 23, 24, 25 май кунлари соат 10.00 дан 14.00 гача қуйидаги адресда бўлади: Тошкент шаҳри, Х. Турсунқулов кўчаси, 38-уй (4, 9, 11-трамвайларнинг «Чўпонота», 13, 70-автобусларнинг «14-квартал» бекати).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА 15/V да **Хореография билим юрти ўқувчиларининг концерти.**

Тошкент давлат университетининг география факультети коллективи иқтисодий география кафедрасининг доценти А. С. Солиевга отаси

Солибой ҚУРБОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

15 МАЙ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.35 — Будильник. 10.05 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 11.05 — Здоровье. 11.50 — Тонгги почта. 12.20 — Ҳамма нарсани билишни истайман. 12.30 — Қишлоқ янгиликлари. 13.30 — Музикали киоск. 14.00 — Ҳаётга йўлланма. 14.45 — Мультфильмлар. 15.05 — Футбол шарҳи. 15.35 — Мен қариндошингиз бўламан. Бадиий фильм. 16.40 — Саёҳатчилар клуби. 17.40 — Инсон ҳақида ғамхўрлик билан. 18.40 — Халқаро панорама. 19.25 — СССР халқ артисти, композитор Т. Н. Хренниковнинг авторлик кечаси. 21.30 — Время. 22.00 — Бокс. Европа чемпионати. Финал. 24.00 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг! 9.20 — Ҳужжатли фильм. 9.40 — Катта ёшдагилар ғалати бўлишади-да. Бадиий фильм. 11.00 — Қаҳрамон шаҳарлар ҳақида қўшиқлар. 12.00 — СССР халқларининг VII ёзги Спартакиадаси. Марофонча югуриш. 12.30 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 13.30 — Ғолиблар. 14.45 — Доғистон телевидениесининг программаси. 15.45 — Ерда, самода ва денгизда. 16.45 — Халқаро Тинчлик велопойгаси. 17.00 — Жан-Кристоф. Бадиий фильм. 1-серия. 17.55 — Ҳужжатли экран. 18.35 — Фильм-концерт. 19.15 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Н. Заболоцкий поэзияси. 21.30 — Время. 22.00 — Бир севги тарихи. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Каннют сири. Бадиий фильм. 11.25 — Ўзбекистон спорти. 11.55 — Болалар учун фильм. 12.05 — Қувноқ стартлар. 13.05 — Эврика. 13.50 — Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун. 14.30 — Реклама. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — Санъат ғунчалари. 19.00 — Инсон ва қонун. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Бадиий гимнастика. СССР биринчилиги. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси дуторчи қизлар ансамблининг концерти. 21.30 — Время. 22.00 — Ғ. Ғулом туғилган кунинг 80 йиллигига. 22.40 — Механик пианино учун тугалланмаган пьеса. Бадиий фильм.

16 МАЙ, ДУШАНБА

Профилактика муносабати билан душанба 16 май куни Марказий телевидениенинг 1 программаси кўрсатувлари соат 9.00 дан 18.00 гача 5-канал орқали намойиш этилади.

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Болалар учун фильм. 10.45 — Ҳайвонот оламида. 11.45 — Мультфильм. 12.05 — Концерт. 12.45 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Звездочёт. 17.05 — Объектив. 17.35 — Концерт. 18.00 — Оташ билан юзма юз. Анри Барбюс туғилган куннинг 110 йиллигига. 18.30 — Қувноқ нотачалар. 18.45 — Сиз яратган боғ. 19.15 — Мультфильм. 19.30 — Меҳнатга яраша шараф ва шуҳрат. 20.00 — В. Моцарт. Скрипка ва альт ижроси учун соль мажор дуэти. 20.20 — Мангу даъват. Бадиий фильм. 2-қисм. 4-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Актёрлик санъати. Тақдир ва роллар. 23.15 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 10.35 — Тарих. 8-синф. 10.05 — Рус тили. 11.05 — Қор қиз. 11.35 — Фан ва турмуш. 12.05 — Илмий-оммабоп фильм. 12.20 — АБВГДейка. 13.05 — Физика. 8-синф. 13.35 — Улуғ Ватан уруши поэзияси. 14.20 — Ўқувчига — музика сабоғи. 15.15 — Всеволод Гаршин ҳақида хотиралар. 16.15 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Илмий-оммабоп фильм. 19.00 — Онамларнинг мактаби. 19.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.15 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.05 — Балоғатга етган ўғил. Бадиий фильм. 23.30 — Жаҳон велосипед пойгаси.

ТОШКЕНТ-I. 18.05 — Мультфильмлар. 18.40 — До-ре-ми-фа-соль. 19.10 — Ешлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Гуллаган ўлка. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Партия турмуши. 22.40 — Ғафур Ғулом. «Ёдгор» телеспектакли. 23.35 — Халқаро аҳвол кундалиги.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Ҳужжатли фильм. 18.40 — Олий математика. 19.40 — Днепрдаги Комсомольск — телевизион фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.40 — Ҳозирги замон совет поэзияси обзори. 21.10 — Телевизион фильм. 21.30 — Москва-II.

Радио

15 МАЙ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Янги музикали ёзувлар. 9.15 — Табассум. 11.30 — Классик қўшиқлар. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Ишлаб чиқариш илғорлари. Сизлар учун. 14.00 — Табаррук замин. 15.40 — Спектакль. 17.40 — Эстрада концерти. 18.15 — Халқаро аҳвол кундалиги. 18.30 — Концерт. 19.25 — Ешлик. 20.50 — Халқ контроли: группа ва постлар ҳисоботларининг якунлари. 21.00 — Табассум. 22.30 — Лирик программа.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Р — 02949. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 111. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15